

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 209 (5681) 3 noyabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Güclü iqtisadiyyatın təminatı - ərzaq təhlükəsizliyi

İlham Əliyev: "Azərbaycanda kənd təsərrüfatı ilə məşğul olanlara dövlətin verdiyi dəstək heç bir başqa ölkədə yoxdur"

Səh 2

Paraqvayın SNT televiziya kanalı Azərbaycan haqqında reportaj yayımlayıb

3

Ən çox islahat aparan Azərbaycan dünya birincisidir

6

MDB ölkələrinin hökumət başçıları Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevlə görüşüblər

4

"Azərbaycan insan hüquqlarının təmin olunmasına böyük dəyər verir"

4

Azərbaycanın Rusiya ilə sərhədində yeni miqrasiya bölməsi fəaliyyətə başlayıb

4

Ermənistanın regional təcridi dərinləşir

8

6

"Doing Business 2019" da Azərbaycanın tutduğu mövqə ölkəmizin uğurudur

7

Daşnaklar "Homoseksuallar haqqında qanun"dan narahatdırlar

16

Bədii gimnastika üzrə 25-ci Bakı çempionatı start götürüb

Güclü iqtisadiyyatın təminatı - ərzaq təhlükəsizliyi

İlham Əliyev: "Azərbaycanda kənd təsərrüfatı ilə məşğul olanlara dövlətin verdiyi dəstək heç bir başqa ölkədə yoxdur"

Son illər Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub desək, yanlışdır. Qeyri-neft sektorunda mühüm istiqamətlərdən olan kənd təsərrüfatının inkişafının prioritet hesab edildi respublikamızda ötən müddət ərzində görülən işlər, həyata keçirilən islahatlar müsbət nəticəsinə verməkdədir. Bunu isə şərtləndirən əsas amillərdən biri hər region üzrə spesifik olan sahələrin müəyyənləşdirilməsi və həmin sahələrin inkişafına diqqətin artırılmasıdır.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı məsələlərin daim diqqət mərkəzində olduğunu bildirmişdir:

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Vaqif Behbudovun "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Azərbaycan kino sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə Vaqif Qulam oğlu Behbudov "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilsin.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi və "Bir sıra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının strukturlarının təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2010-cu il 14 iyul tarixli 1015 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 3 oktyabr tarixli 761 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 11 aprel tarixli 859 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət müəssisə və təşkilatları (idarələri) tərəfindən ərzaq məhsullarının mərkəzləşdirilmiş qaydada dövlət büdcəsinin vəsaitləri hesabına satın alınması Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

hibkarlar da, fermerlər də bu işlərə məsuliyyətlə yanaşırlar və götürülmüş kreditlər vaxtında qaytarılırlar. Növbəti illərdə bütün sahələr üzrə konkret işlər görülməlidir.

Azərbaycan - çoxşaxəli iqtisadi trayektoriyada

Dövlət başçısı Azərbaycanın öz keyfiyyətli məhsulu ilə dünya bazarlarına daha böyük həcmdə çıxacağını vurğulayaraq, bildirib ki, ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli istiqamətdə inkişaf edəcək: "Ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli istiqamətdə inkişaf edəcək. İdxaldan asılılıq minimum səviyyəyə düşəcək və yeni iş yerləri, istehsalat sahələri yaradılacaq ki, bunun Azərbaycan vətəndaşları üçün və dövlətimiz

"Azərbaycan kərə yağı ilə 76 faiz özünü təmin edir, bunun 10 faizi xarici faktordur. Burada 10 faiz qablaşdırma ilə bağlıdır. Qablaşdırma ilə məsələ deyil ki, biz bunu həll edə bilməyək. Buğda ilə özümüzü 53 faiz təmin edirik, burada 23 faiz xarici faktordur. Arpa ilə 102 faiz, qarğıdalı ilə 71 faiz, soya ilə cəmi 4 faiz, meyvə və giləmeyvə ilə 102 faiz özümüzü təmin edirik. Ancaq elə növlər var ki, özümüzü təmin edə bilmirik. Meyvə və giləmeyvə vacib ixrac məhsulumuzdur".

Artıq ənənəvi hal alan ölkə Prezidenti İlham Əliyevin regionlara səfərləri zamanı da çıxışlarında da bu sahədə qəbul edilən dövlət proqramlarında kənd təsərrüfatı sahəsinin şaxələndirilməsinə geniş imkanlar açıldığını bildirib: "Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması ilə bağlı ölkədə mühüm işlər görülür. Hazırda əsas ərzaq məhsullarına olan tələb ödənilir".

Azərbaycanda analoqu olmayan dəstək

Prezident İlham Əliyev regionlara səfərləri zamanı keçirdiyi müşavirələrdə dövlət tərəfindən verilən dəstəkdən danışarkən, bildirib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı

ilə məşğul olanlara dövlət tərəfindən verilən dəstək heç bir başqa ölkədə yoxdur: "İlk növbədə, əgər biz vergi siyasətinə nəzər salsaq, görürük ki, ölkəmizdə fermerlər bütün vergilərdən azad olunublar, təkə torpaq vergisindən başqa".

Ölkə Prezidenti, həmçinin, fermerlərə göstərilən dövlət dəstəyindən danışaraq, bildirib ki, bu dövlət tərəfindən fermerlərə göstərilən böyük dəstəkdir: "Əlbəttə ki, bu, dövlət tərəfindən fermerlərə göstərilən böyük dəstəkdir. Dövlət xətti ilə ən müasir texnika alınır... Fermerlərə subsidiyalar verilir. Qeyd etdiyim kimi, güzəşli şərtlərlə kreditlər verilir. Yanacaqın, gübrənin böyük hissəsi dövlət tərəfindən təmin edilir və metodik tövsiyələr verilir. Dövlət tərəfindən verilən tövsiyələr əsasında 40-a yaxın müasir aqropark yaradılır. Yeni sahibkarlara, fermerlərə dövlət tərəfindən bu qədər dəstək verilir və biz bunun nəticəsinə də görürük. Sa-

üçün böyük faydası var: "Bizim üçün kənd təsərrüfatının bütün sahələri böyük əhəmiyyət daşıyır. Son vaxtlar görülən işlər və keçirilən müşavirələr, mənim bölgələrə səfərlərim, bir daha onu göstərir ki, biz düzgün yoldayıq".

Göstərilən faktlar, onu bir daha sübut edir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı inkişaf edir və kənd təsərrüfatının bütün sahələrinin inkişafı isə Azərbaycanın ixrac potensialı

nı artıracaq ki, bu da həm ölkəyə valyuta axınına artıracaq, həm də Azərbaycan məhsullarının dünya bazarlarına çıxışını sürətləndirəcək. Ən əsası isə, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasına yol açacaq. Təsədüfi deyil ki, elə Prezident İlham Əliyev çıxışlarında ənənəvi olan sahələrin uğurlu inkişaf etdirildiyini də bildirib: "Pambıqçılıq. Biz pambıqçılığın şöhrətini bərpa etdik. İki il ərzində çox böyük işlər görüldü. Pambıq sahələri 17 min hektardan 136 min hektara çatdırıldı... Tütüncülük, fındıqçılıq, baramaçılıq sürətlə inkişaf edir".

Əlbəttə ki, dövlət başçısının ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı görülən işlərin sürəti bundan sonra daha da artırılacaqdır. Çünki kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi, dövlətin iqtisadiyyatımızın dinamik inkişafına, əhalinin həyat şəraitinin yüksəlməsinə, yeni iş yerlərinin açılmasına, mövcud ictimai-siyasi sabitliyin daha da möhkəmlənməsinə və Azərbaycan yaxın illərdə özünü vacib ərzaq məhsulları ilə təmin etməklə yanaşı, həm də bu sahədə regionun əsas ixracatçı ölkəsinə çevrilməsinə stimül verəcəkdir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Paraqvayın SNT televiziya kanalı Azərbaycan haqqında reportaj yayımlayıb

Paraqvayın geniş tamaşaçı auditoriyasına malik olan SNT televiziya kanalı Azərbaycan haqqında reportaj yayımlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, reportajda ispan dili tamaşaçılara Azərbaycan haqqında ətraflı məlumat verilir. Reportajın yayımlandığı verilişdə çıxış edən müəllif Karlos Troçe əvvəlcə Azərbaycana səfərinin təəssüratlarından danışır. O bildirir ki, Azərbaycan Xəzər dənizinin sahilində, Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşən, enerji resursları ilə zəngin, uzaq məsafədə yerləşməsinə baxmayaraq Latin Amerikası dövlətləri, xüsusilə də Paraqvay ilə əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlı olan bir ölkədir. Azərbaycanın Argentinada səfirliyi fəaliyyət göstərir, gələcəkdə Paraqvayda konsulluğunun açılması nəzərdə tutulur. Son vaxtlar Azərbaycan ilə Paraqvay arasında əlaqələr intensivləşir. Hər iki ölkənin bir-birinə diqqətini cəlb edən məqamlar var.

ni əlaqələrini genişləndirir. Azərbaycan Paraqvaydan ət idxalında maraqlıdır.

Reportajda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun Azərbaycan ilə Latin Amerikası ölkələri, xüsusilə Paraqvay arasında əlaqələrin inkişafına dair fikirlərinə də yer verilir. Əli Həsənov deyir: "Əgər siz Azər-

fının əsas səbəblərindən biri də neft və qaz ixracından gələn gəlirlərin bir hissəsini təhsilə yatırmasıdır. Ölkədə yoxsulluğun səviyyəsi 5 faizə qədər azalıb, işsizliyin səviyyəsi də demək olar ki, sıfıra düşüb.

Reportajda Prezidentin köməkçisi Əli Həsənov qeyd edir ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazda siyasi, iqtisadi, energetika baxımından lider ölkədir. Biz əlaqələrimizin inkişaf etməsini istəyirik. Azərbaycanla Paraqvay arasında əlaqələrin dərinləşməsi təkcə

baycanda fəaliyyət göstərən restoranları gəzənsəniz əminəm ki, Paraqvaydan idxal olunan ətdən istifadə edildiyini görə bilərsiniz. İndi qida təhlükəsizliyinə nəzarət edən qurum ət idxalının təminatına da nəzarət edir. Düşünürəm ki, biz gələcəkdə də bu sahədə əməkdaşlıq edəcəyik".

Müəllif qeyd edir ki, Azərbaycan tərəfi, öz növbəsində, paraqvaylı gənclərə ölkədə bakalavr və magistr pillələrində təhsil üçün təqaüd almaq imkanı yaradır. Azərbaycanın sürətli inkişaf-

Karlos Troçe Azərbaycana səfərinin və reportajı hazırlamaqda məqsədinin Latin Amerikası ölkələrinin xalqlarını bu ölkə ilə yaxından tanış etmək olduğunu bildirir. O, Azərbaycan ilə Latin Amerikası ölkələri arasında münasibətlərin genişlənməsinin tərəflər üçün faydalarını qeyd edir.

Reportajda Azərbaycanın tarixinə qısa ekskursiya edilir, əlverişli coğrafi mövqeyi, mədəniyyəti, adət-ənənələri barədə məlumat verilir. Bildirilir ki, ötən əsrin əvvəllərində Azərbaycan dünya neft bazarındaki neftin yarısını təmin edib. Azərbaycan çox zəngin, tolerant, dünyəvi bir ölkədir. Azərbaycan enerji resurslarından əldə olunan gəlirləri ölkənin inkişafına sərf edir. Paytaxt Bakıda tikililər həm qədimliyi, həm də müasirliyi ehtiva edir. Azərbaycan Latin Amerikası ölkələri, xüsusilə də Paraqvay ilə ticari-iqtisadi, mədə-

sərmayə baxımından deyil, texnologiya, təhsil sahələrində də əməkdaşlığa təkan verəcək. Verilişin aparıcısının "Biz Azərbaycana necə gedə, viza məsələlərini necə həll edə bilərik" sualına cavabında Karlos Troçe deyir: "Bayaq dediyim kimi, Azərbaycanın Argentinada səfirliyi fəaliyyət göstərir. Paraqvaydan Azərbaycana səfər etmək üçün isə Argentinaya getməyə ehtiyac yoxdur. Azərbaycanda "ASAN viza" sistemi fəaliyyət göstərir. Beləliklə, səfirliyin səhifəsində paylaşdığı linkə daxil olmaq və onlayn qayda, çox rahat, çox asan, üç saat müddətində viza almaq mümkündür".

Aparıcı heyərlə deyir: "Bu, inanılmazdır". Reportajda Azərbaycan xalq mahnılarının fonunda Bakının gezməli-görməli yerlərindən videokadrlar göstərilir.

İran: "Regionda təhlükəsizliyin davamlılığı üçün İran, Azərbaycan və Türkiyə əməkdaşlığı davam etdirəcəklər"

Regionda təhlükəsizliyin davamlı xarakter alması üçün İran, Azərbaycan və Türkiyə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrini davam etdirəcəklər. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif İRNA agentliyinə açıqlamasında deyib.

Nazir hər üç ölkənin xarici işlər nazirlərinin İstanbulda keçirilən VI görüşünün çox səmərəli olduğunu bəyan edərək vurğulayıb ki, İran Türkiyə və Azərbaycan ilə iqtisadi, siyasi, nəqliyyat və bank sahələrində əməkdaşlıq əlaqələrini daha da genişləndirəcək. Azərbaycan ilə nəqliyyat sahəsində birgə layihələrin həyata keçirildiyini deyən M.C.Zərif bu layihələrin uğurla başa çatacağını bildirib. Hər üç ölkə regiona sirayət etməyə çalışan terrorçuluqla birgə mübarizə aparmaqda qərarlidir. Məhəmməd Cavad Zərif Türkiyənin və Azərbaycanın müstəqil xarici siyasət yürütmələrini yüksək qiymətləndirib və regiona başqa dövlətlərin müdaxiləsini qeyri-məqbul hesab edib. Nazir bildirib ki, İran, Türkiyə və Azərbaycanın xarici işlər nazirlərinin VII görüşü Tehrandə keçiriləcək.

Akademik Akif Əlizadə: Dünyada ilk dəfə olaraq "Azərbaycan gülöyşəsi" nar sortunun genomu oxunub

Dünyada ilk dəfə olaraq "Azərbaycan gülöyşəsi" nar sortunun genomu oxunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə Göyçay şəhərində "Nar bitkisi və məhsullarının multidisiplinar problemləri" mövzusunda keçirilən respublika elmi-praktik konfransında deyib. Akademik bildirib ki, dünyada ilk dəfə alimlərimiz "Azərbaycan gülöyşəsi" nar sortunun genomunu oxuyub və genom məlumatları ABŞ-ın Biotexnologiya İnformasiyaları üzrə Milli Mərkəzi (NCBI) tərəfindən qeydə alınıb.

A.Əlizadə vurğulayıb ki, AMEA ilə BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının birgə əməkdaşlığı nəticəsində ilk dəfə olaraq Azərbaycanın 10-dan çox rayonunda nar bitkisinin yerli xalq seleksiyası sortlarının koordinasi-

natlarının xəritələşdirilib. Narın respublika üzrə yayılması GIS sistemi ilə öyrənilərək biotexnologiyası təhlil edilib, kolleksiyalarda olan nar sort və formalarının müasir üsullarla genetik müxtəlifliyi tədqiq edilərək genetik pasportlaşdırılıb.

3 noyabr 2018-ci il

Azərbaycanın Rusiya ilə sərhədində yeni miqrasiya bölməsi fəaliyyətə başlayıb

mələrinin təmin olunması, ölkə ərazisində olduğu yer üzrə qeydiyyatın aparılması və ölkədə yaşama icazələrinin alınması üçün sənədlərinin icraatda olmasını təsdiqləyən müvafiq arayışlar daxildir. Gələcəkdə göstərilən xidmətlərin sayının artırılması nəzərdə tutulur.

Qurum rəhbərləri Prezident İlham Əliyevin dövlət

Noyabrın 2-də "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində Dövlət Miqrasiya Xidmətinin bölməsi fəaliyyətə başlayıb. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında dövlət sərhədindəki yeni miqrasiya bölməsi 24 saatlıq iş rejimində fəaliyyət göstərəcək. Xidmət bölməsi tək-cə ölkəmizə "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsindən giriş-çixış edən əcnəbilərə deyil, ətraf ərazilərdə yaşayan və səfər edən əc-

nəbilərə də müvafiq xidmətlərin göstərilməsini təmin edəcək.

Yeni miqrasiya bölməsinin açılış mərasimində Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov, Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyev çıxış edərək, respublikamızın quru dövlət sərhədindəki buraxılış məntəqələrində miqrasiya bölmələrinin yaradılmasının əhəmiyyətindən danışdı. Bildirilib ki, Dövlət Miqrasiya Xidməti digər dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq şəraitində Azərbaycan Respublikasının quru dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində miqrasiya bölmələrinin fəaliyyətinin təşkilinə başlayıb. Yaxın günlərdə "Astara" (Azərbaycan-İran sərhədi) və "Şıxlı" (Azərbaycan-Gürcüstan sərhədi) dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində də Dövlət Miqrasiya Xidmətinin yeni xidmət bölmələrinin fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulur.

Yeni miqrasiya bölmələri miqrasiya qanunvericiliyinin

tələblərini pozmuş əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin ölkə ərazisinə daha rahat giriş-çixış etmələrini, onlara operativ və yerində xidmətlərin göstərilməsini təmin edəcək. Bununla yanaşı, bölmələr miqrasiya sahəsində göstərilən xidmətlərin regionlara səfər edən və orada yaşayan əcnəbilər, habelə vətəndaşlar üçün daha əlçatan olmasının təmin edilməsi, onların miqrasiya qanunvericiliyi ilə bağlı məlumatlandırılması və məmnunluğunun artırılmasına xidmət göstərəcək.

Miqrasiya bölməsi bir sıra vacib arayışların verilməsini də təmin edəcək. Bura ölkədə olduğu və ya yaşadığı dövrdə miqrasiya sahəsində inzibati xəta törətdiyinə görə Azərbaycan Respublikasından gətməsi məhdudlaşdırılan əcnəbilərin inzibati məsuliyyətə cəlb olunması məsələsinin ölkədən çıxış vaxtı dövlət sərhədindəki buraxılış məntəqəsində operativ və yerində həll edilməsi, miqrasiya qanunvericiliyi əleyhinə olan inzibati xəta törətdiyi üçün ölkəyə girişi məhdudlaşdırılan əcnəbilərin inzibati qərar icra edilməklə ölkəyə vaxt itkisi olmadan giriş et-

sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi barədə verdiyi tapşırıqların icra vəziyyəti və bu istiqamətdə görülmüş tədbirlərin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi məqsədilə dövlət sərhədindən keçən şəxslərlə söhbətlər ediblər. Ölkəyə gələn və ölkədən gedən şəxslər və nəqliyyat vasitələri üzərində sərhəd və gömrük nəzarətinin səmərəliliyinin daha da artırılması və yoxlama müddətlərinin maksimal azaldılması məsələləri nəzərdən keçirilib.

Sərhəd nəzarəti və gömrük orqanlarının vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə keçirilən xidməti müşavirədə Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin turizm imkanlarının genişləndirilməsi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi və dövlət qurumları tərəfindən Azərbaycan vətəndaşlarının mənafələrinin qorunması ilə bağlı tapşırıq və göstərişlərinin icra vəziyyəti ilə əlaqədar geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra Qusar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şair Alxasovun iştirakı ilə "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin qarşısında abadlıq işlərinin aparılması və vətəndaşlar üçün daha əlverişli şəraitin yaradılması məsələləri müzakirə olunub. Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası hökumətləri arasında imzalanmış Sazişə uyğun olaraq "Samur" çayı üzərində yeni körpünün inşası ilə əlaqədar görülən işlərə baxış keçirilib.

MDB ölkələrinin hökumət başçıları Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevlə görüşüblər

Astanada MDB Hökumət Başçıları Şurasının iclasında iştirak edən nümayəndə heyətlərinin başçıları noyabrın 2-də Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Nursultan Nazarbayevlə görüşüblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov görüşdə iştirak edib. Prezident Nursultan Nazarbayev MDB üzv ölkələrinin əməkdaşlığının möhkəmləndirilməsində Şuranın iclasının xüsusi əhəmiyyətini vurğuladı və bildirdi ki, bu tədbir qarşılıqlı faydalı əlaqələrin daha da inkişafına kömək edəcək. Dövlət başçısı MDB ölkələri arasında ticari-iqtisadi əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin vacibliyini söylədi.

Qazaxıstan Prezidenti bildirdi ki, MDB ölkələrimiz arasında tarixi əlaqələrin qorunmasına və hər bir ölkənin suverenliyini gücləndirməyə imkan verən tamhüquqlu bir təşkilatdır. MDB daxilində qarşılıqlı ticarət artmaqda davam edir. Ötən il ticarət dövriyyəsi 164 milyard ABŞ dolları təşkil edib ki, bu da 25 faiz artım deməkdir.

Nursultan Nazarbayev MDB Hökumət Başçıları Şurasının əvvəlki iclasının yekunlarına da toxunaraq deyib: "Biz təşkilatın gücləndirilməsi məsələlərini nəzərdən keçirdik. Bu, işin səmərəliliyinin artırılmasına

və müasir reallıqlara uyğunlaşdırılmasına yönəlmiş modernləşmə prosesinin təşviqini nəzərdə tutur. Birlik çərçivəsində iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə iqtisadi inkişaf Strategiyasını yeniləmək və MDB ölkələrinin Xidmətləri üzrə Azad Ticarət Sazişinin qəbul edilmiş layihələrinin icrasını sürətləndirmək lazımdır".

Bundan əlavə, Qazaxıstan Prezidenti Düşənbədə MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında irəli sürülən yeni təkliflərin müzakirəsinin nəticələri barədə məlumat verdi. Təkliflərin arasında Birlik daxilində ticarət maneələrinin aradan qaldırılması, nəqliyyat və logistika, turizm sektorlarında qarşılıqlı əlaqələrin səmərəliliyinin artırılması, kosmik sənayedə layihələrin həyata keçirilməsi, rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafı və innovativ həllərin istifadəsi məsələləri mühüm yer tutur.

Nursultan Nazarbayev Dövlət Başçıları Şurasının iclasında irəli sürülən təkliflərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı praktiki işin lazım olduğunu qeyd etdi, bütün istiqamətlər üzrə kompleks tədbirlər planının hazırlanmasının vacibliyini bildirdi. Vurğuladı ki, bu təşəbbüslərin həyata keçirilməsi həm iqtisadi inkişafa, həm də ölkələrimiz arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə kömək edəcək.

"Azərbaycan insan hüquqlarının təmin olunmasına böyük dəyər verir"

Azərbaycan sürətli iqtisadi inkişafa nail olmaqla yanaşı, humanitar sahədə də ardıcıl olaraq mühüm addımlar atır. Xüsusilə, ölkəmiz bu istiqamətdə mühüm tədbirlərin keçirildiyi məkanlardan birinə çevrilib. Bakıda keçirilən Asiya Ombudsmanlar Assosiasiyası Direktorlar Şurasının 21-ci iclasında müzakirə olunan məsələlər bütövlükdə dünya üçün aktualdır. Belə tədbirlərin ölkəmizdə keçirilməsi heç də təsadüfi deyil. Çünki Azərbaycan insan hüquqlarının təmin olunması və qorunmasına böyük dəyər verir". SİA xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Milli Məclisinin sədr müavini, parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Bahar Muradova Bakıda səfərdə olan Asiya Ombudsmanlar Assosiasiyasının prezidenti, Pakistanın Federal Ombudsmanı Syed Tahir Şahbazla görüşdə deyib.

B.Muradova Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin nəticəsində yaratdığı Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən, bu problem nəticəsində ev-eşiyindən didərgin düşmüş qaçqın və

məcburi köçkünlərdən, əsir və girov götürülmüş azərbaycanlıların naməlum taleyindən danışdı. Münaqişənin nizamlanması məsələsində Pakistanın göstərdiyi ədalətli mövqeyə görə təşəkkürünü bildirib.

Asiya Ombudsmanlar Assosiasiyası Direktorlar Şurasının 21-ci iclasını yüksək səviyyədə təşkil etdiyinə görə Azərbaycana təşəkkürünü bildiren Syed Tahir Şahbaz belə tədbirlərin mühüm əhəmiyyətini vurğulayıb. Qonaq Azərbaycanla Pakistanın yüksək səviyyəli əlaqələrindən də söz açaraq ölkələrin xalqlar və dövlətlər üçün həlli vacib məsələlərdə göstərdiyi qarşılıqlı dəstəyi xüsusi qeyd edib. O bildirib ki, Pakistan bütün məsələlərdə Azərbaycanı dəstəkləyir. Eyni münasibəti Azərbaycan da Pakistana göstərir. Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə Milli Məclisin deputatı Elman Nəsirov, Ombudsman Elmira Süleymanova və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

Noyabrın 2-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. Parlamentin sədri Oqtay Əsədov iclası açıq elan edib və gündəlik barədə məlumat verib. Sonra hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Azərbaycan Ali Məhkəməsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinə, Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Şirvan və Şəki Apellyasiya məhkəmələrinə hakimlərin təyin edilməsi barədə məsələlərlə bağlı məlumat verib. Komitə sədri söyləyib ki, son illər Azərbaycanda məhkəmə-hüquq islahatları keyfiyyətcə yeni mərhələyə daxil olub. Məhkəmə hakimiyyətinin möhkəmləndirilməsi ilə əlaqədar onun özünüidarə orqanı olan Məhkəmə-Hüquq Şurasının səlahiyyətləri də genişləndirilib. Ölkəmizdəki sürətli iqtisadi inkişaf mülki və inzibati xarakterli işlərin də artımına gətirib çıxarıb. Məhz bununla bağlı olaraq irəli sürülmüş təkliflər nəzərə alınaraq 2007-ci illə müqayisədə məhkəmə hakimlərinin sayı iki dəfə artıb. Bununla yanaşı, məhkəmə-hüquq islahatları çərçivəsində qanunvericilik, institusional tədbirlər də görülüb.

Qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyevin korrupsiyaya və digər neqativ hallara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələri məhkəmə-hüquq sistemindən də kənarda qalmayıb. Məhkəmə-Hüquq Şurasının fəaliyyəti dövründə 230-dan çox hakim barədə intizam icraatı başlanılıb, qanun pozuntusu və digər neqativ hallara yol verdiyinə görə 100-dən çox hakim məhkəmə sistemindən kənarlaşdırılıb. Hazırda Ali və Apellyasiya məhkəmələrində 30, o cümlədən Ali Məhkəmədə bir, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinə üç, Apellyasiya məhkəmələrində isə bütövlükdə 26 vakansiya mövcuddur.

Əli Hüseynli yeni namizədlər barədə məlumatı diqqətə çatdırıb. Qeyd olunub ki, "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Qanuna uyğun olaraq Sənan Firudin oğlu Hacıyev Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin hakimi vəzifəsindən azad edilərək Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi təyin edilir. Novruzov Əsgər Novruz oğlu, Allahverdiyev Mehman Dünaymalı oğlu, Xıdırov Əhliman Mehman oğlu Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimləri təyin edilib. Sadiqov Vahid Nəriman oğlu, Əhmədov İlham Bayram oğlu, Məmmədova Şərafət Asif qızı, Məhərrəmov Şeyda Ədalət qızı, Məmmədov Həbib Çingiz oğlu, Rəhimov Elmar Eldar oğlu, Kərimli İlham Əziz oğlu, Abdolov Rəşad Məhərrəm oğlu, Babayev Fuad Fikrət oğlu, Əliyev Zaur Əli oğlu, Əkbərov Kamran Hüseyn oğlunun, Hüseyn Aida Əli qızının "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Qanunun müvafiq hissələrinə uyğun olaraq Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin hakimləri vəzifəsinə təyin edilməsi məqsəduyğun sayılıb.

Bildirilib ki, Hüseynov Salman Bilal oğlu, Hüseynzadə Afiq Hüseyn oğlu və Mamedov Rəşad Ziyaviddin oğlu Gəncə Apellyasiya Məhkəməsinin, Babayeva Hökümə Çingiz qızı, Əsgərova Ruhyyə Orucəli qızı, Məmmədov Fuad Əli oğlu, Rzayev Məhəmmədəli Əsəd

oğlu Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin, Abbasov Fəhruz Novruz oğlu, Həsənov Müşfiq Kamil oğlu, Kərimov Taleh Suliddin oğlu, Soltanov Fuad Kamil oğlu, Əliyev Elşad İbiş oğlu Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin, Eyvazov Akif Məhərrəm oğlu, Mahmudov Ayaz Akif oğlu, Məlikov Vəzirxan İsgəndər oğlu, Hüseynov Mübariz Rahil oğlu Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin hakimləri təyin edilib.

Sonra mədəniyyət komitəsinin sədri Rafael Hüseynov üçüncü oxunuşda "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" Qanunda nəzərdə tutulan dəyişiklik barədə məlumat verib. Dəyişikliyə görə televiziya və videofilmlərdə, teatr tamaşalarında, radio, televiziya, video və kinonoxronika proqramlarında, uşaqlar üçün nəzərdə tutulan audiovizual əsərlərdə tütün məmulatlarının və tütün istifadəsi prosesinin təbliğat məqsədilə nümayiş etdirilməsi, həmçinin tütün məmulatlarının və tütün istifadəsi prosesinin təbliğat məqsədilə nümayiş etdirildiyi əsərlərin, tamaşaların, proqramların efirdə, kabel yayımı vasitəsilə açıq yayımlanması qadağan edilir.

Daha sonra Əli Hüseynli İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini üçüncü oxunuşda şərh edib. Dəyişikliyə əsasən, yetkinlik yaşına çatmayanlara tütün məmulatı almaqla, verməklə, tütün məmulatından istifadəni təklif və ya tələb etmək yolu ilə onların tütündən istifadə prosesinə cəlb edilməsinə görə yüz manat məbləğində cərimə tətbiq edilir. Tütün məmulatlarının ətraf mühitə atılmasına görə əlli manat məbləğində cərimə nəzərdə tutulur. "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" Qanunla qadağan edilmiş yerlərdə (tütün çəkmək üçün təşkil edilmiş xüsusi yerlər istisna olmaqla) tütün çəkilməsinə şərait yaradılmasına, yaxud tütün çəkilməsinin təklif edilməsinə görə vəzifəli şəxslər beş yüz manat məbləğində, hüquqi şəxslər min iki yüz manat məbləğində cərimə

lənəcək.

"Televiziya və radio yayımı haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini üçüncü oxunuşda təqdim edən Rafael Hüseynov bildirib ki, qanun layihəsinə əsasən sənədə "tütün məmulatlarını və tütün istifadəsi prosesini təbliğat məqsədilə nümayiş etdirməmək, həmçinin tütün məmulatlarının və tütün istifadəsi prosesinin təbliğat məqsədilə nümayiş etdirildiyi əsərləri, tamaşaları, proqramları efirdə, kabel yayımı vasitəsilə açıq yayımlamaq" məzmunlu 40.2.2-1-ci maddə əlavə edilir. "İctimai televiziya və radio yayımı haqqında" Qanuna da eyni məqsədlə yeni maddə əlavə olunacaq.

Komitə sədri üçüncü oxunuşda "Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında" Qanunda edilən dəyişiklikləri də şərh edib. Diqqətə çatdırıb ki, dəyişikliyə görə sənədə "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 14.1.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, teatr tamaşalarında tütün məmulatlarının və tütün istifadəsi prosesinin təbliğat məqsədilə nümayiş etdirilməsi qadağandır" məzmunlu 11.4-cü maddə əlavə edilir. Hər üç qanunda nəzərdə tutulan dəyişikliklər "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" Qanuna uyğunlaşdırılma məqsədi daşıyır. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib. Deputatlar, həmçinin ikinci oxunuşda "Azərbaycan Respublikası Dövlət Bayrağının təsvirinin təsdiq edilməsi haqqında", "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gerbinin təsvirinin təsdiq edilməsi haqqında", "Azərbaycan Respublikası Dövlət Himninin musiqisinin və mətninin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qanunlarını nəzərdən keçiriblər. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsvermə yolu ilə təsdiq edilib. Bununla da Milli Məclisin plenar iclası başa çatıb.

Rəfiqə Kamalqızı

Elçin Mirzəbəyli: "Ermənistanın xarici siyasətinin manipulyasiyaya söykənən mahiyyəti tamamilə ifşa olundu"

İlə fərqləndiklərini ortaya qoydular. Ermənistan parlamenti ilə hökumət arasında baş verən ziddiyyətlər həm parlamentin, həm də hökumətin oyuncaq, ekstremal vəziyyətlərə hazırlıqsız, yalnız korporativ maraqların istifadə aləti olmağa yarayan "institutlar"dan ibarət olduğunu nümayiş etdirdi.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Elçin Mirzəbəyli deyib.

Ekspert qeyd edib ki, Paşinyanın hakimiyyətə gəlişi ərəfəsində başlayan siyasi böhran və bu günə qədər davam edən proseslər Ermənistanın daxili və xarici siyasətindəki bütün boşluqları aşkara çıxardı. Bütün bunlardan sonra xarici siyasətinin prioritetləri qeyri-müəyyən olan, yaxud, ümumiyyətlə, olmayan Paşinyan özündən əvvəlki hakimiyyətin maneələri dəyişik obrazda həyata keçirməyə çalışdı. Paşinyan Avropa İttifaqına hələ küçə və meydanlarda keçirdiyi mitinqlər zamanı səsləndirdiyi mesajlara söykənərək Brüsselə səfər etdi və bu səfər iflasa uğradı. Daha sonra Rusiyaya yönəlik bəyanatlar verdi və bu ölkəyə etdiyi səfərlərdən də əliboş qayıtdı. Paşinyanın İranla, Gürcüstanla bağlı maneələri də ciddi qəbul olunmadı və nəticə vermədi. ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun bölgəyə səfəri və səfər çərçivəsində Azərbaycanda, Ermənistanda və Gürcüstanda səsləndirdiyi bəyanatlar rəsmi Yerevanın bütün ümidlərinin üzərindən xətt çəkdi və Azərbaycan torpağının işğalına son qoyulmayınca bu təcavüzkar ölkənin siyasi, iqtisadi və sosial böhrandan çıxış yolunun olmayacağını təsdiqlədi. Daha dəqiq desək, Ermənistanın bütün gözləntilərinə son nöqtəni qoydu.

E.Mirzəbəyli diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan bu müddət ərzində həm Rusiya, həm ABŞ, həm Avropa İttifaqı, eləcə də Gürcüstan və İranla münasibətlərini qarşılıqlı faydalılıq əsasında ən yüksək səviyyəyə çatdırdı. Azərbaycanın həyata keçirdiyi layihələrə ciddi və birmənalı dəstək verildi. Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacaq Cənub Qaz Dəhlizinin, daha sonra TANAP-ın rəsmi açılış mərasimləri keçirildi, TAP-la bağlı bütün nəzəri ehtimallara son qoyuldu, Xəzərin hüquq statusu haqqında Konvensiya və Rusiya ilə çoxsaylı yol xəritəsi statusunda olan müqavilələr imzalandı, Azərbaycan, Türkiyə və İran xarici işlər nazirlərinin görüşündə rəsmi Tehran ölkəmizin ərazi bütövlüyünə birmənalı dəstək verdi və münafişinin yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll oluna biləcəyini açıq şəkildə bəyan etdi. Şübhəsiz ki, bütün bunlar Azərbaycanın uzun illər həyata keçirdiyi sabit, qarşılıqlı faydalılığa söykənən çoxvektorlu, xalqımızın maraqlarına xidmət edən siyasətin məntiqi nəticəsi kimi qiymətləndirilməlidir. Nikol Paşinyanın Azərbaycanın bu siyasi kursunu təkrarlamağa cəhd göstərməsinin və bütün cəhdlərin fiaskoya uğramasının isə səbəbləri çoxdur. Ən başlıca səbəbi isə qarşılıqlı faydalılıqla bağlıdır. Ermənistan qapısını üz tutduğu bütün qütblərdən faydalanmağa çalışır, özünü isə kimsəyə faydası yoxdur. Digər tərəfdən, Paşinyan Azərbaycanın sabit, etibarlı xarici siyasətinin mahiyyətini dərk etmədən onu mənimsəməyə çalışdı. Amma anlamadı ki, çoxvektorlu, bərabərhuquqlu münasibətlərə söykənən xarici siyasətlə gah onun, gah bunun himayəsinə sığınmaq, "eyni vaxtda iki stulda oturmaq" cəhdi arasında çox böyük fərq var.

Ən çox islahat aparan Azərbaycan dünya birincisidir

Ölkə başçısının apardığı kompleks iqtisadi islahatlar "Doing Business 2019" hesabatında öz əksini tapır

Azərbaycanın "Doing Business 2019" hesabatında dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunması, heç də təsadüfi deyil. Hələ 2015-ci ilin sonlarından başlayaraq neftin qiymətlərinin aşağı düşməsinə baxmayaraq Azərbaycanda yeni islahatların həyata keçirilməyəsi, aparılan iqtisadi islahatlar nəticəsində, ölkədə maliyyə sabitliyinin və iqtisadi artımın bərpa olunması, bir çox sahələrdə, xüsusilə, kənd təsərrüfatı, qeyri-neft sənayesi və digər sektorlarda əhəmiyyətli irəliləyişlərin əldə edilməsi ölkəmizin qlobal hesabatda uğurlu mövqə tutmasını şərtləndirir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ölkədə sahibkarlığa verilən dəstək, biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi, maliyyə mənbələrinə çıxış imkanlarının artırılması, sahibkarlara dövlət büdcəsindən ayrılan yardımların, köməkliklərin reallaşdırılması ölkəmizin qlobal hesabatda mövqeyinin yaxşılaşdırılmasına öz töhfələrini verməkdədir. Dövlət-biznes tərəfdaşlığı artıq bütün dünya ölkələri üçün nümunə hesab olunur və bu münasibətlər gələcək iqtisadi inkişafın təməl prinsipi deməkdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin güclü siyasi iradəsi və davamlı dəstəyi sayəsində aparılan kompleks iqtisadi islahatlar, məhz "Doing Business 2019" hesabatında öz əksini tapır.

"Tikinti üçün icazələrin alınması" və "Kreditlərin alınması" indikatorlarının hər biri üzrə ölkəmizin 100 pillə irəliləməsi çox böyük və ciddi nailiyyətdir. Ölkəmizin "Kiçik

investorların maraqlarının qorunması" indikatoru üzrə dünyada 2-ci, "Biznesə başlama" indikatoru üzrə 9-cu yerə yüksəlməsi isə artıq Azərbaycanda sahibkarlıq mühitinin nə dərəcədə şəffaf olduğundan xəbər verir. Ondan xəbər verir ki, Azərbaycan biznes fəaliyyəti üçün ən ideal ölkədir və bütün dünyaya nümunədir.

"Doing Business 2019" hesabatı və bu hesabatda ölkəmizin əhəmiyyətli dərəcədə irəliləməsi ermənilərin yuxusunu ərşə çəkib

Bunu etiraf etmək işğalçı ölkə, Ermənistan üçün çox çətindir və ələlxüsus, mövcud şəraitdə ölkəmizin bu nailiyyətləri işğalçılar üçün ən böyük zərbədir. Çünki qlobal hesabatlarda mövqeyini gündü gündən yaxşılaşdıran Azərbaycanın bundan sonar xaricdən daha böyük məbləğdə investisiya cəlb etməsi, ölkə daxilində sahibkarlığın daha sürətlə inkişaf etməsi, daxili bazarlarda məhsul bolluğu,

xarici bazarlara ixrac potensialının artması, gəlir səviyyəsinin, iqtisadi inkişafın durmadan genişlənməsi, bir sözlə, ölkənin qüdrətinin artması günün reallığına çevrilib. Təbii ki, iqtisadi cəhətdən güclü dövlətin siyasi, hərbi və digər sahələrdə də daha güclü dövlətə çevrilməsi inkar edilə bilməz və indi ermənilər çox yaxşı başa düşürlər ki, Ermənistanı Azərbaycanla istənilən sahədə müqaisə belə etmək mümkün deyil. Bir sözlə, əldə edilən uğurlar ölkəmizin üstünlüyü, dövlətimizin uğuru, hər an və hər bir sahədə düşmənin üzərində qələbəsi deməkdir.

Nəzərə alsaq ki, indi artıq Azərbaycan əldə etdiyi uğurlar sayəsində nüfuzlu, güclü dövlətlər sırasındadır və beynəlxalq miqyasda söz sahibinə çevrilib, deməli, "Doing Business 2019" hesabatı və bu hesabatda ölkəmizin əhəmiyyətli dərəcədə irəliləməsi ermənilərin yuxusunu ərşə çəkib. İndi bütün erməni saytları həmin hesabatda Azərbaycanın adının çəkilməsini, uğurlarının, yüksələn mövqeyinin qeyd olunmasını heç həzm edə bilmirlər. Amma Ermə-

nistana məxsus "panarmeni-an.net", "Iragir.az" saytlarında açıq şəkildə etiraf olunur ki, Azərbaycan qlobal hesabatda Ermənistanı dəfələrlə qabaqlayır. Əslində, bu məsələ hamıya aydındır. Lakin bunun, məhz erməni saytları tərəfindən etiraf edilməsi, xüsusilə, önəmlidir. Artıq işğalçı dövlət, daha dəqiq desək, bunu etiraf etmək məcburiyyətindədir.

Azərbaycan ən yaxşı təkmilləşdirmə göstəricilərinə malik 10 ölkə arasındadır

"Doing Business 2019" hesabatının 10 indikatorundan 8-i üzrə mühüm irəliləyiş əldə olunması sevincindirici haldır və çox müsbət nəticədir. Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, əmək bazarının tənzimlənməsi indikatoru üzrə də aparılmış islahatlar Dünya Bankının ekspertləri tərəfindən qəbul edilib. "Doing Business 2019" hesabatında deyilir ki, "Avropa və Mərkəzi Asiya bölgəsinə daxil olan Azərbaycan ən yaxşı təkmilləşdirmə göstəricilərinə malik 10 ölkə arasında və qlobal səviyyədə rekorda nail olaraq, səkkiz sahə üzrə islahatlar aparmaqla, 2017-2018-ci illərdə biznes fəaliyyətinin daha da asanlaşdırılmasını təmin edib". Dünya Bankının hər il hazırladığı "Doing Business" hesabatı biznes mühitinin asanlıqının qiymətləndirilməsi üçün dünyada ən vacib və etibarlı reyting göstəricisidir və "Doing Business" komandası ölkələr üzrə aparılan islahatları həm dövlət, həm də çoxsaylı biznes nümayəndələrindən, habelə, məşhur konsaltinq şirkətlərin-

dən toplanan sorğulara verilən cavablar əsasında qiymətləndirir. Xüsusilə, qeyd etmək yerinə düşərdi ki, aparılan islahatların yoxlanılması məqsədilə ölkələrə ayrı-ayrılıqda xüsusi ekspert missiyaları göndərilir, islahatların real praktikada tətbiqi yerində müvafiq meyarlarla araşdırılır. Bütün bu araşdırmalardan sonar hər bir ölkənin həm ümumi, həm də 10 indikator üzrə xüsusi qiymət balı hesablanaraq, mövqeləri müəyyən edilir. Bir sözlə, hesabatda heç bir qiymətləndirmə əsassız şəkildə deyildir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, "Doing Business" hesabatı xarici investorlar tərəfindən biznes mühitinə dair etibarlı mənbə kimi istinad edilən əsas reyting göstəricisi sayılır. Bu, çox önəmli məsələdir və qeyd etmək lazımdır ki, xarici investorlar ölkələrə investisiya yatırıdığında, bütün bunlar nəzərə alınır. Bir sözlə, "Doing Business 2019" hesabatında ölkəmizin qərarlaşdığı mövqə Azərbaycana investisiya axınına zəmin yaradır. Bunu da, qeyd etmək lazımdır ki, qlobal miqyasda hazırlanan hesabatların əksəriyyəti, daha doğrusu, digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən hazırlanan, "Qlobal Rəqabətçilik Hesabatı", "Qlobal İnnovasiyalar İndeksi", "İqtisadi Azadlıq İndeksi", "Qlobal İmkanlar İndeksi" və s. hesabatlar üçün "Doing Business 2019" hesabatı baza rolunu oynayır. Bu isə, o deməkdir ki, digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən hazırlanan hesabatlarda da Azərbaycanın mövqeyi qənaətbəxş olacaq və qərarlaşacağı mövqə yüksək nəticələr vəd edir.

İnam HACIYEV

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə İspaniyada beynəlxalq konfransda iştirak edəcək

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə noyabrın 3-də İspaniya Krallığına səfərə yola düşür. QMİ-nin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, səfərdə məqsəd Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi, İspaniyanın Ədliyyə Nazirliyi və Evsen Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə "Dinlərarası dialoqun sülhə və qarşılıqlı anlaşmaya töhfəsi" mövzusunda keçiriləcək

beynəlxalq konfransda iştirak etməkdir.

Konfransda Azərbaycanı hökumət üzvləri, parlament deputatları, tanınmış elm və din xadimləri, habelə Rus Pravoslav kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Arxiyepiskopu Aleksandr İşein, Dağ yəhudiləri icmasının başçısı Milix Yevdayev və Katolik Kilsəsinin Azərbaycandakı yepiskopu Vladimir Fekete təmsil edəcəklər.

İspaniya Krallığı Ədliyyə Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə baş tutan bu beynəlxalq tədbirdə İspaniyanın yüksək səviyyəli dövlət, hökumət nümayəndələri və din xadimləri, o cümlədən Madrid Arxiyepiskopu Karlos Siyerra iştirak edəcək. İki gün davam edəcək konfransda 40-dək çıxış və məruzə dinlənəcək. Ümumilikdə 1000-ə yaxın nümayəndənin iştirak edəcəyi konfrans yekun sənədin qəbulu ilə başa çatacaq. Səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyətinin İspaniya hökumətinin üzvləri, ölkənin tanınmış ictimai-siyasi xadimləri ilə görüşləri də nəzərdə tutulur.

"Doing Business 2019" da Azərbaycanın tutduğu mövqə ölkəmizin uğurudur

Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın mövqeyi 2017-ci ilə müqayisədə 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşması ölkəmizin böyük uğurudur. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Rulfət Quliyev deyib.

O bildirib ki, ölkəmizin əldə etdiyi bu uğurların arxasında Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən güclü siyasi iradəsi və davamlı dəstək dayanır: "Hesabatda nəzərdə tutulan elə meyarlar var ki, həmin meyarlara əsasən, ölkəmiz ilk 10 ölkə sırasına daxil olub. Bütün bunlar ölkəmizdə son 2 ildə aparılan iqtisadi, islahatların daha da dərinləşməsinin nəticəsidir".

R.Quliyev söyləyib ki, ölkəmizdə həyata keçirilən islahatların ən böyük göstəricisi nüfuzlu beynəlxalq reytinglərlə yanaşı, "Doing Business 2019" hesabatının da bütün indikatorlarını əhatə etməsidir: "Aparılan islahatların yoxlanılması məqsədilə ölkələrə ayrı-ayrılıqda xüsusi ekspert missiyaları göndərilir, islahatların real praktikada tətbiqi yerində müvafiq meyarlarla araşdırılır. Nəticədə hər bir ölkənin həm ümumi, həm də 10

indikator üzrə xüsusi qiymət balı hesablanaraq mövqeləri müəyyən edilir. Bu, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə yüksək nüfuzla malik olduğunun göstəricisidir".

Deputat qeyd edib ki, hesabatda ölkəmizin 190 ölkə arasında 25-ci olması Azərbaycanın investisiya, biznes mühiti nöqtəyindən cəlbedici ölkəyə çevrildiyini göstərir: "Kiçik və orta sahibkarlıqla məşğul olan şəxslər ölkəmizin bu uğurundan bəhrələnməyə çalışmalıdırlar. Dövlətimizdə sahibkarların fəaliyyəti üçün hər cür şərait yaradılıb. Bu baxımdan sahibkarlar işlərini daha aktiv qurmaları, məhsullarını xarici bazarlara çıxarmaqda maraqlı olmalıdırlar".

Son illər Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı məmnunluq doğurur

Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədovun yap.org.az-a müsahibəsi

- İlham müəllim, "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycan ümumi reytingdə yeni rekordda imza atıb. Qazanılan bu uğur hazırda cəmiyyətimizdə geniş müzakirə olunur. Bu barədə sizin də fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Ümumiyyətlə, müstəqil Azərbaycan ötən dövr ərzində böyük inkişaf yolu keçib. Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş inkişaf strategiyası Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Son illər Azərbaycanda aparılan islahatlar daha da dərinləşib və mahiyyətə yeni xarakter kəsb edib. Aparılan iqtisadi islahatlar nəticəsində ölkədə maliyyə sabitliyi və iqtisadi artım bərpa olunub, bir çox

sahələrdə, xüsusilə kənd təsərrüfatı, qeyri-neft sənayesi və digər sektorlarda əhəmiyyətli irəliləyiş əldə edilib. Dövlətimizin başçısı tərəfindən ölkədə sahibkarlığa dəstək məqsədilə biznes mühitinin bütün sahələri, xüsusilə biznesə başlama, tikinti üçün icazələrin alınması, elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma, maliyyə mənbələrinə çıxış imkanlarının artırılması, vergilərin ödənilməsi, əmlakın qeydiyyatı, xarici ticarətin aparılması üzrə əhəmiyyətli irəliləyiş baş verib.

Bütün bunların nəticəsidir ki, aparılan islahatlar, öz növbəsində, "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın ümumi reytingdə yeni rekordda imza atması, eləcə də əksər indikatorlar üzrə mövqeyinin daha üst səviyyəyə qalxmasına imkan verib. Belə ki, 2018-ci il oktyabrın 31-də Dünya Bankı tərəfindən yayılan "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycan dünyanın 10 ən islahatçı dövləti siyahısına daxil edilərək dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunub. Yeni hesabatda Azərbaycanın mövqeyi 2017-ci ilə müqayisədə 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşıb, dünyanın bir çox ölkələrini geridə qoymaqla Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələri arasında lider mövqeyə yüksəlib.

Hesabata əsasən ölkəmiz "Ti-

kinti üçün icazələrin alınması" və "Kreditlərin alınması" indikatorlarının hər biri üzrə 100 pillə irəliləyərək ciddi nailiyyət əldə edib. Bunlarla yanaşı, "Kiçik investorların maraqlarının qorunması" indikatoru üzrə dünyada 2-ci yərə yüksəlməyə, "Biznesə başlama" (9-cu yer) indikatoru üzrə isə ilk onluğa düşməyə nail olunub. Bütövlükdə "Doing Business 2019" hesabatının 10 indikatorundan 8-i üzrə mühüm irəliləyiş qeydə alınıb. Eyni zamanda, əmək bazarının tənzimlənməsi indikatoru üzrə də aparılmış islahatlar Dünya Bankının ekspertləri tərəfindən qəbul edilib.

Bu uğurlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyasətin alternativsiz olduğunu və aparılan islahatların cəmiyyətin bütün təbəqələrinin, o cümlədən biznes subyektlərinin mənafələrini əks etdirdiyini bir daha göstərir.

- Həyata keçirilən islahatlar qeyri-neft sektorunda da ciddi nəticələr verməkdədir. Bu sahədə əldə olunan nailiyyətləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Əlbəttə ki, hazırkı şəraitdə hər bir ölkənin gücü, ümumi iqtisadi potensialı, global miqyasdakı yeri bir sıra digər parametrlərlə yanaşı, eyni zamanda, sənaye inkişafı ilə ölçülür. Güclü sənaye potensialına malik olan ölkələr həm daxili tələbatlarını yerli istehsal hesabına ödəyərək maliyyə vəsaitlərini qoruyurlar, həm də xarici bazarlarda böyük həcmərdə məhsullarla təmsil olunaraq özlərinə valyuta axını təmin edirlər.

Sənaye sektorunun inkişafının iqtisadi-siyasi önemi ilə yanaşı, sosial əhəmiyyəti də kifayət qədər böyükdür. Belə ki, yüksək əmək tutumuna malik sənaye istehsalatları əhalinin məşğulluğunun təmin olunmasında və beləliklə də, yoxsulluğun aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayır.

Ölkədə qeyri-neft sənayesinin inkişafında son illərdə bütün respublika boyu yaradılan müasir infrastruktur fundamental amillərdən biri qismində çıxış edir. Sənaye inkişafını güclü infrastruktur təminatı olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil. Son illərdə əsaslı dövlət vəsaiti qoyuluşu hesabına Azərbaycan infrastruktur təminatı baxımından dünyanın ən qabaqcıl ölkələri səviyyəsinə yüksəlib ki, bunun da sayəsində respublikamızda sənaye quruculuğu üçün geniş perspektivlər açılıb.

Respublikamızda müasir çağırışlar nəzərə alınmaqla qeyri-neft sənayesinin inkişafına göstərilən diqqət öz bəhrəsini verir. Əlamətdar haldır ki, son illərdə Azərbaycanda ən yaxşı inkişaf göstəriciləri məhz qeyri-neft sənayesində qeydə alınıb.

-Bu gün həmçinin ölkəmizdə uğurlu sosial siyasət həyata keçirilir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Təbii ki, ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar sosial sahədə də özünün müsbət təsirlərini göstərərək. Pensiyaçıların və digər sosial qrupların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, maaşların davamlı artımı, tələbələrin təqaüdlərinin artırılması, təhsil, səhiyyə

və mədəniyyət işçilərinə dövlət qayğısının artırılması, məcburi köçkünlər üçün yeni qəsəbələr salınması, əlillərin və şəhid ailələrinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilib. Ölkə iqtisadiyyatında iqtisadi göstəricilərlə yanaşı, həm də sosial sahədə müsbət artım meyilləri müşahidə olunub.

Xatırladım ki, cari ilin 9 ayında orta aylıq əməkhaqqı 541 manata çatıb. Əhalinin gəlirləri 9,5 faiz artıb, inflyasiya 2,6 faiz təşkil edib. Bu isə əhalinin gəlirlərinin qiymət artımını 4 dəfə üstələdiyini göstərir. Yəni, hər il olduğu kimi, əhalinin gəlirləri inflyasiyanı üstələyir və beləliklə bu, bilavasitə insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

Hazırda ölkəmizdə işsizlik səviyyəsi 5 faiz təşkil edir ki, bu da dünya göstəricisindən xeyli aşağıdır. Ötən 9 ayda 100 mindən çox yeni iş yeri açılıb ki, onlardan 86 mini daimi iş yeridir.

Bütövlükdə, Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətində sosial məsələlərin həlli, yeni-yeni sosial təşəbbüslərin irəli sürülərək reallaşdırılması xüsusi yer tutur. İnsanların daha da yaxşı yaşaması və onların illik gəlirlərinin artmasına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi hökumətin diqqət yetirdiyi əsas prioritetlərdən biridir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, respublikamızın maliyyə resurslarının və büdcə gəlirlərinin artması davam etdikcə, sosial sahəyə ayrılan vəsaitlərin həcmi də artacaq, maaş və pensiyaların, təqaüdlərin artırılması siyasəti davam etdiriləcək.

"Nar" korporativ müştərilərinə xüsusi təkliflər təqdim edir

Ölkənin ən gənc və innovativ mobil operatoru "Nar" korporativ müştərilərinin sayını ildən-ilə artırır. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, mobil operatorun korporativ müştərilərinin sayı 150% artıb. "Nar" korporativ müştəriləri üçün yeni təklifləri təqdim edir. İndi "Nar"-ın korporativ müştərisi olmaqla biznes sahibləri sərfəli şərtlərlə smartfon, 4G data modem və portativ internet daşıyıcısı əldə edə bilər. Korporativ tariflərdən birini seçməklə, müştərilər sərfəli qiymətə yeni model smartfon əldə edə biləcəkdir. Smartfonu əldə etmək üçün 1 "Nar" nömrəsinin korporativ tarifdə olması kifayətdir.

İnternetdən daimi istifadə edən iş adamları "Nar"-ın pulsuz 4G data modem və data nömrələrini əldə edə və 1 il müddətində, xüsusi endirimlə, aylıq 20 GB mobil internetdən yararlanırlar. "Nar"-ın portativ internet daşıyıcısı isə daimi ofisdən istifadə etməyən şirkətlər üçün cəlbedici təkliftir. Belə ki, "WTTx" cihazı ("Wireless To The x", tərc.: X nöqtəsilə naqilsiz əlaqə) vasitəsilə eyni anda 32 cihaz "Nar" şəbəkəsinə qoşularaq internetdən istifadə edə bilər. "Nar" korporativ müştərisi ol-

maqla, sahibkarlar öz biznes tələblərinə ən uyğun olan təkliflərdən yararlanmaqla yanaşı, keyfiyyətli rabitə və sərfəli qiymətlərdən faydalana bilərlər.

Korporativ təkliflər həm yeni qoşulan, həm də mövcud korporativ müştərilər üçün nəzərdə tutulub. Təklifə qoşulmaq və həmçinin, əlavə məlumat almaq üçün "Nar" nömrələrindən 777 qısa nömrəsinə zəng edə və ya business-nar@azerfon.az elektron poçtuna yazıla bilərsiniz.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı)

ni) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 7000-dən artıq baza stansiyası ilə 2,1 milyondan çox abunəçiyə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərir. 2017-ci ildə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testlərinə əsasən "Nar" şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub.

Daşnaklar "Homoseksuallar haqqında qanun"dan narahatdırlar

Ermenistan parlamentində "Daşnaksyutun"u təmsil edən deputatlar elm və təhsil nazirinin vəzifəsini müvəqqəti icra edən və Nikol Paşinyan cəbhəsini təmsil edən Araik Arutunyan maraqlı sual ünvanlayıblar. SİA "Hraparak" a istinadən xəbər verir ki, daşnaklar Arutunyanın yeni hakimiyyətin parlamentdə monopoliya yaratması ehtimalının olduğunu iddia edərək, bu amilin gələcəkdə eynicinslilərin nikahı, marixuananın leqallaşdırılması, eləcə də Rusiyanın hərbi bazasının Ermənistandan çıxarılması ilə bağlı qanunların qəbulunu nə qədər real hesab etdiyini soruşublar.

Bu suallar qarşısında aciz qalan Araik Arutunyan cavabdan yayınaraq, qarşı tərəfi ittiham edib. "Bilirsiniz, bizdə bəzi dostlar var ki, yel dəyirmanı ilə döyüşməyi sevirlər", deyən Arutunyan konkret olaraq, "homoseksuallıq probleminə necə yanaşırsınız?" sualına da yersiz cavab verib. "İstənilən qrup insanlara görə, mən Ermənistan konstitusiyasını rəhbər prizma ilə yanaşıram", deyən Paşinyanın təmsilçisi bildirib.

Ermənistanın regional təcridi dərinləşir

Demokratiya adı altında oynanılan oyunların, hakimiyyət uğrunda mübarizənin fonunda işğalçı dövlət bataqlığa sürüklənir

Paşinyan hökumətinin yürütdüyü siyasət yalnız küçə nümayişçisinin ələ keçirdiyi hakimiyyətin qorunmasına xidmət edir. Bu da heç bir halda Ermənistanın maraqlarının təmin olunması anlamına gəlmir. Çünki, mövcud hakimiyyət Ermənistanın mövqeyi üçün çalışmır və öz hakimiyyətini qorumaq üçün demokratiya adı altında hay-küy salmaq erməni cəmiyyəti üçün faydasız olduğu səbəbindən, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də etibarsızlıqla qarşılır. Bu səbəbdən də, işğalçı ölkə nə qədər səy göstərsə, daha doğrusu, yanlış istiqamətdə göstərilən səylər sayəsində regional təcridi dərinləşir.

Ermənistanın əlaqələrinin, faktiki olaraq, iflasa uğradığı göz qabağındadır və mövcud hakimiyyət populist çağırışlarla daxili auditoriyaya nə qədər aldatmağa çalışsa da, bunu inkar edə bilməz. Ermənistan cəmiyyəti regionda vəziyyətin öz xeyrinə dəyişməsinə arzulayır. Lakin bu, mümkün deyil. Çünki çox aydın şəkildə nəzərə çarpan bir paradoks, Nikol Paşinyanın hakimiyyət uğrunda mübarizəsinin erməni cəmiyyətinin arzuları ilə üst-üstə düşməməsi bunu əngəlləyir. Əksinə, indi demokratiya adı altında oynanılan oyunların, avantüranın, hakimiyyət uğrunda mübarizənin fonunda işğalçı dövlət bataqlığa sürüklənir.

Əslində, Ermənistanın apardığı siyasət elə bünövrəsindən düzgün deyildi və Sarkisyanın misalında bu siyasətin nəticələri ermənilər üçün bir dərs olmalı idi. Ermənistan çoxdan etiraf etməli idi ki, onun bütün problemləri, məhz Azərbaycan torpaqlarının işğal etməsi ilə başladı. Bir sözlə, Dağlıq Qarabağı ələ keçirmək arzusu ilə, nəticədə, Azərbaycanla münasibətlərini pozmaqla işğalçılar özlərini dərin bir bataqlığa sürükdilər. İstər regionda Azərbaycanın xeyrinə gedən proseslər, istər Ermənistanın daxilində baş verən son hadisələr, istərsə də beynəlxalq ictimaiyyətin Ermənistana olan etibarsızlığı belə bir qənaətə gəlməyə ciddi əsas verir.

İşğalçılar bir vaxtlar ümid etdikləri ölkələrin dəstəyindən də məhrum olurlar

Ermənistanın təcrid olunması günün reallığıdır və Paşinyan kimi avantüristin yanlış siyasəti bu realığı artıq daha da dərinləşdirməkdədir. Ermənilər bu vaxta qədər

istər Avropa ölkələrini, istər qonşu Rusiyanı, istərsə də İranı özlərinə yaxın tərəfdaş hesab edirdilər. Xüsusilə, Rusiya və İranın Ermənistana bu vaxta qədərki dəstəyini təkzib etmək də mümkün deyil. Artıq Avropa ölkələri bir tərəfə, qonşu Rusiyanın da, İranın da bu dəstəyi davam etdirəcəyi heç inandırıcı görünmür və bu, realıqdan çox uzadır.

Ruslar ermənilərin qərbyönlü olduğunu və bu vaxta qədərki dəstəyini hesaba almadıqlarını, bir sözlə, xəyanətkar mövqelərini gördükdən sonra Ermənistanın Rusiyadan dəstək gözləməsi sadəlvhlükdən başqa bir şey deyil. Rəsmi Moskvanın etibarsızlıq və səmimiyyətdən kənar olan münasibətlərə həm Xarici İşlər Nazirliyi, həm də parlament səviyyəsində reaksiya verməsi, buna müvafiq bəyanatlar səsləndirməsi Ermənistanda baş verən son proseslərə Rusiya tərəfinin şübhə ilə yanaşdığından xəbər verir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı Rusiyanın birmənalı bəyanatlar verməsi isə, təsdiq edir ki, regionun ən böyük dövlətindən Ermənistanın artıq dəstək umması gülüncüdür.

İran isə, artıq Paşinyan hakimiyyətinin uğursuz, yanlış siyasətinin acı nəticələrinin, ölkənin iflasa uğramaqda olduğunu fərqindədir. Oktyabrın 30-da Azərbaycan, Türkiyə və İran xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşü, üç ölkənin xarici işlər nazirləri tərəfindən imzalanmış İstanbul bəyanatları, beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, xüsusilə də, suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət və dəstək, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətinin isə, məhz bu prinsiplər əsasında həllinə dair qəti və prinsiplə mövqeyi heç də təsadüfi deyil. İstanbul bəyanatlarında

region dövlətləri, xüsusilə, İran tərəfindən açıq-aşkar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstək ifadə olunması, münaqişənin, məhz bu prinsiplər əsasında həll olunmasına çağırışı məsələnin mahiyyətini tam şəkildə ortaya qoyur.

Qərb, yaxud Avropa deyə haray-həşir qoparan ermənilər heç bu dəstəyə də ümid edə bilmirlər. Çünki ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Mills Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həll olunması üçün Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxardılmasına dair xüsusi bir bəyanatla yaddaşlarda qaldı və Ermə-

da Ermənistana etibar olunacağı çox absurd səslənir. Doğrudur, Avropa İttifaqı Sarkisyan hakimiyyəti dövründə Ermənistanda keçirilmiş seçkilərlə bağlı xüsusi vəsait, təqribən 7 milyon avro civarında pul ayırmışdısa da, seçkilərdən sonra verdiyi bəyanatda seçkilərin səsələrinin satın alınması, seçkilərin saxtalaşdırılması və obyektiv keçirilməməsi qənaətinə gəldi. Bir sözlə, bu, vəsaitlərin ayrılmasının yanlışlığı olduğu demək idi. İndi demokratiyanı komuflyaj kimi istifadə etməyə cəhd edən Paşinyanın Avropa İttifaqına müraciət edərək, dekabrda seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı vəsait istə-

yərəkən, "demokratik Ermənistan" adı altında bu vəsaitlərə böyük ümidlər bəslədiyi halda, bu ümidləri puça çıxır, deməli, ermənilər özlərindən başqa heç kimi aldadma bilmədiklərinin özləri də fərqindədirlər. Əgər Avropa İttifaqı Paşinyan hökumətinə seçkilərin keçirilməsi üçün cəmi 3 milyon avro, yəni əvvəlkindən iki dəfədən də az vəsait ayırırsa, deməli, artıq rəsmi Yerevana inam yoxdur. Artıq Paşinyanın bəyanatlarına heç kim inanmır. Ələlxüsus, onun hökumətinin gördüyü işlərə, apardığı siyasətə heç kim,

nistanda yaranan böyük rezonansın səbəbi, məhz elə bu bu bəyanatla əlaqədar idi. ABŞ mövqeyini bildirməkdə, bununla da kifayətlənmədi və Millzin səfərindən əvvəlki Birləşmiş Ştatlar Prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun Ermənistandakı bəyanatları da buna əlavə olundu. Əslində, C. Boltonun dedikləri Azərbaycan tərəfinin fikirləri ilə eynilik təşkil edirdi və müşavir bildirdi ki, Ermənistan dayanıqlı inkişafa nail olmaq istəyirsə, qonşu dövlətlərlə normal münasibətlər qurmağı bacarmalıdır. Bir sözlə, ABŞ-ın Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyinin dəstəklənməsinin şahidi oluruq.

Paşinyan hakimiyyətinin apardığı siyasət iflasa uğrayır və Ermənistanı yalnız məhv sürükləyir

Beynəlxalq qurumlara və təşkilatlara gəlincə, artıq az qala 30 ilə yaxın müddətdə icrasız qalan qərar və qətmənlərin fonun-

eləcə də, Avropa İttifaqı da etibar etmir.

İndi Avropa İttifaqından Ermənistan iqtisadiyyatı və ölkədə digər işlərin görülməsi üçün bir milyard avro istəyən N.Paşinyan çox gözəl başa düşür ki, bu istəyi bir xülyədir və heç kimin onlara bir qəpik belə vəsait ayırmaq niyyəti ola bilməz. İstər Avropa İttifaqının, istər ABŞ-ın, istər Rusiyanın, istərsə də İranın, Fransanın, Almaniyanın mövqeyi, eləcə də, 29-30 oktyabr tarixlərində İstanbulda keçirilmiş üçtərəfli görüşlər, həmin görüşlərdə səsləndirilən bəyanatlar təsdiq edir ki, Ermənistanın regionda təcridi getdikcə daha da dərinləşir. Əvəzində, Ermənistanın istər beynəlxalq müstəvidə, istərsə də regionda güvəndiyi dövlətlər və qurumlar belə Azərbaycanın beynəlxalq qanunlar çərçivəsində qəbul olunmuş mövqeyini dəstəkləyirlər. Bu isə, o deməkdir ki, Paşinyan hakimiyyətinin apardığı siyasət iflasa uğrayır və sonu yoxdur. Həmin siyasət Ermənistanı yalnız məhv sürükləyir.

İnam İMRANOĞLU

“Paşinyan normal qərar qəbul etmək imkanına malik deyil”

Avropa İttifaqı Nikol Paşinyana dəstək verməyə ehtiyat edir

Qərbin əlaltısı rolunda çıxış etdiyi bildirilən Nikol Paşinyanın aylarla çəkən yalvar-yaxarından, xahiş-minnətindən sonra Avropa Ermənistanına 3 milyon avro yardım ayırıb. 2017-ci ilin aprelində keçirilmiş parlament seçkilərinin təşkili üçün isə Avropa İttifaqı Ermənistanına 7 milyon avro ayırmışdı. Fərqli rəqəmin mövcudluğu, onu deməyə əsas verir ki, Avropa Paşinyanı qəbul etmir, əvvəlki hərbi xuntaya müsbət yanaşma nümayiş etdirir. Xatırlatmaq lazımdır ki, küçələrin hay-küçüsü Paşinyan özü hələ ilk günlərdən Avropadan pul dilənməyə başlamışdır.

NATO və Avropa İttifaqının təşkil etdiyi mötəbər beynəlxalq toplantıların keçirildiyi məkanları “dilənçi guşəsinə” çevirməklə, avropalı dövlət başçılarından mədəd uman zavallı Paşinyan haradan bilsin ki, küçə yürüşləri psixologiyası yalnız ac-yalavac erməniləri aldada bilər? Nəticə göz qabağındadır, Avropa İttifaqı Ermənistanı göstərəcəyi maliyyə dəstəyinin həcmi 2 dəfə azaldı. Avropa İttifaqı rəsmiləri açıq şəkildə elan etdilər ki, ondan başqa, heç bir təşkilat Ermənistanı pul ayıran deyil. Əgər belədirsə, niyə Avropa İttifaqı maliyyə dəstəyini 2 dəfə artırmaq əvəzinə, elə o qədər azaldı? Məgər ölkədə səsvərmə hüququna malik şəxslərin sayı azalıb? Yoxsa AI fikirləşir ki, Paşinyan Ermənistanıdakı siyasi durumu sabitləşdirmək əvəzinə, AI-nin dəstəyi ilə öz diktaturasını yaratmaq istəyir? Söhbət etdiyimiz müsahiblərimizdə Avropa İttifaqının hay-küçü küçə təfəkkürlü Paşinyana inanmadığını və onunla əməkdaşlıqda maraqlı olmadığını bildirdilər.

Millət vəkili Aydın Mirzəzadə:
“Ermənistan hələ də beynəlxalq təşkilatlardan yardım diləyir”

- Hesab edirəm ki, Avropa İttifaqı hakimiyyətdə Sarkisyan qalsa idi belə, yəne də Ermənistanı az maliyyə vəsaiti ayrılacaqdı. İş burasındadır ki, beynəlxalq təşkilatlar eyni ölkəyə daima yardım edə bilməzlər. Adətən, keçid dövrünü yaşayan və yaxud özlərindən asılı olmayaraq, müəyyən təbii fəlakətlə üzləşən ölkələrə yardımlar edilir. Ancaq Ermənistan artıq müstəqilliyini 27-ci ilini yaşayır və hələ də beynəlxalq təşkilatlardan yardım dilənməkdə davam edir. Tamamilə mümkün idi ki, hakimiyyətdə kimin olmasından asılı olmayaraq, bu yardımlar azalacaqdı. Bu, bir daha Ermənistan hakimiyyətinə özünü sərbəst şəkildə vəsaitlər qazanmaq, öz büdcəsini öz fəaliyyəti ilə doldurmaq bərsində verilən bir mesajdır.

Millət vəkili Eldəniz Səlimov:
“Ermənistan baş verən hadisələr yeni iqtisadların yaranacağından xəbər verir”

- Bu gün Ermənistan baş verən hadisələr yeni iqtisadların yaranacağından xəbər verir. Paşinyan seçildiyi müddətdən bu yana müxtəlif istiqamətlərə hərəkət edərək, özünə havadar axtarmaqla məşğul olmaqdadır. Paşinyana əks-qüvvələr olan Sarkisyan və Koçaryan tərəfdarlarının sayı kifayət qədər çox olduğundan, Paşinyan hakimiyyətinə təsir göstərirlər və nəticədə, ölkədə qarşılıqlı yaranır. Paşinyanın dekabrda planlaşdırdığı seçkilərə Avropa 3 milyon yardım göstərilməsi haqqında qərar qəbul etmişdir. Sarkisyan dövründə isə, bu rəqəm

7 milyon olmuşdur. Bu fərq, onu göstərir ki, Avropa Paşinyana tam dəstək verməyə ehtiyat edir. Çünki Paşinyan normal qərar qəbul etmək imkanına malik deyil. Bəlkə də Avropa Sarkisyan hakimiyyətinə daha çox meyillidir, ona görə, bu qərarı qəbul edib. Hər halda, Avropanın Ermənistanı göstərdiyi yardım mövcud hakimiyyətin dəstəklənməsi kimi də qiymətləndirilə bilər. İndi Paşinyanın ümidi parlamentin qəbul etdiyi qərardır. Parlament necə qərar qəbul edəcəksə, Paşinyanın mövqeyi də, ona uyğun olacaq. Bütün hallarda isə, əziyyət çəkən ölkə vətəndaşlarıdır.

Millət vəkili Fazil Mustafayev:
“Avropada Paşinyana ciddi fiqur kimi baxmırlar”

- Fakt budur ki, Paşinyan hakimiyyətdə möhkəmlənə bilməyib. Qeyri-ciddi davranışları ilə də müəyyən dərəcədə perspektivdə güclü hakimiyyət quracağına ümid yaratmır. Görünür, Avropa İttifaqı bu mülahizə ilə çıxış edir. Yoxsa erməniləri onlar düşünən də, bu gün də dəstəkləyirlər. Burada, sadəcə, hakimiyyətin daha qeyri-ciddi bir obrazda gözə görünməsi baxımından, hələ ki, risk edib, Ermənistanı böyük məbləğdə maliyyə dəstəyi göstərmirlər. Yeni Avropada Paşinyana ciddi fiqur kimi baxmırlar. Bununla belə, o, dekabrda keçiriləcək parlament seçkilərində qalib gələ bilər. Amma bütövlükdə, Paşinyanın özünə ciddi yanaşılmırlar. Çünki müəyyən məsələlər var. Başlıcası, onun açıqlamaları və bəyanatları olduqca səviyyəsiz bir formada verilir. Bu da, qaneedicilərin sayıdır.

GÜLYANƏ

“Ermənistan İranın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklənməsindən qorxur”

“Ermənistan hazırda regional təcrid qorxusunu yaşayır”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib. O bildirib ki, son İstanbul bəyannaməsində İranın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstək ifadə olunması Ermənistanı narahat etməyə başlayıb: “Müsləman ölkələri, xüsusilə də İran daha da prinsipal olaraq Ermənistanla ticarət əlaqələrini kəsərək boykot taktikasına qoşulsun, bu, düşmən ölkənin daha da acınacaqlı vəziyyətə düşməsinə gətirib çıxara bilər”.

İran tərəfindən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin məhz ərazi bütövlüyü prinsipi əsasında həllinə çağırış edildiyini deyən politoloq söyləyib ki, artıq beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyini dəstəkləyir. “Gərək müsəlman ölkələri ümumiyyətlə, Ermənistanı ayaqda durmasına kömək etməyələr. Çünki xristian dövləti müsəlman ölkəsinin ərazisini işğal edib, mü-

səlmanların ölümünə səbəb olmaqla yanaşı, onların öz yurd-yuvalarından didərgin salıb”. Q.Hüseynli qeyd edib ki, Ermənistan İranın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklənməsindən çəkinir: “Ermənistan qorxur ki, İran onlara müxtəlif məhsulların göndərilməsini dayandırar. Çünki Ermənistan ərzaq, sənaye məhsulları ilə bağlı tələbatının 80 faizini İranın hesabına ödəyir. Bu baxımdan Ermənistanın indiki rəhbərliyi regional və beynəlxalq reallığı düzgün dərk edib nəticə çıxarmalıdır. Əks halda, Ermənistanın iflasi və özünü təcridi daha da dərinləşəcək”.

“Paşinyanın dünya maliyyə qurumlarının qapısını döymək cəhdləri nəticə vermir”

“Paşinyan Ermənistanın illər boyu dünyada üzleşdiyi məlum problemi daha kəskin şəkildə yaşamaqdadır. Dünya donorları bu ölkənin zəif və təcavüzkar olması səbəbindən ona böyük kreditlər ayırmaq, investisiyalar yatırmağa o qədər də həvəsli deyillər. Ermənistanın əsas donor mənbəyi dünya erməni lobbisi idi ki, Sarkisyanın prezidentliyi dövründə lobi ilə Ermənistan dövlətinin münasibətləri xeyli zədələndi”. Bu fikirləri SİA-ya “Bakı-Xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev Paşinyanın Avropa İttifaqından pul “dilənməsi” məsələsinə münasibətini bildirərək deyib.

O bildirib ki, Paşinyan hələ iyun ayında NATO və Avropa Birliyinin sammitinə azı 100 milyon avro yardım almaq həvəsi ilə get-sə də, ümidləri doğrultmadı: “Paşinyan bu vəsaitlə parlament seçkilərini keçirmək niyyətində idi. Birbaşa siyasi inamsızlıq səbəbindən Avropa Paşinyana yardım ayırmadı. Hətta iyun ayında Avropa Parlamenti Ermənistanı xəbərdarlıq da etdi ki, demokratik proseslərə ardıcıl münasibət olmayacağı təqdirdə əlaqələr məhdudlaşdırıla bilər”.

A. Quliyev söyləyib ki, Paşinyanın dünya institutlarından maliyyə almaq cəhdləri və bu yolda daha çox uğursuzluğa düşməsi, Ermənistanın nüfuzunun zədəli olması və

onun özünün şəxsən ziddiyyətli siyasət platformasına malik olması ilə bağlıdır: “Bundan başqa Ermənistanın təcavüzkar ölkə olması barədə dünyada sürətlə genişlənməkdə olan rəy də uğursuzluğun səbəblərindən biridir. Azərbaycanın Ermənistanı blokada saxlamaq siyasəti də öz təsirli rolunu oynayır. Belə ki Ermənistanın iqtisadiyyatı inkişafdan geri qalmaqla yanaşı, ölkə daxilində maliyyə mənbələri tapılmır. Paşinyanın dünya maliyyə qurumlarının qapısını döymək cəhdləri də məlum səbəblərdən müsbət nəticə vermir”. Baş redaktor qeyd edib ki, Paşinyan başqa qapılara getməkdənsə, Azərbaycanın qapısına gəlib torpaqlarımızı qaytarsa, daha real nəticələrə çata bilər.

Müasir mehmanxanaların istifadəyə verilməsi turizm sənayesinin inkişafına töhfəsini verir

Turizm dünyada ən gəlirli sahələrdən birinə, geniş və sürətlə inkişaf edən iqtisadi sektora çevrilib. Azərbaycanda turizmin inkişaf etdirilməsi dövlətin əsas prioritet sahələrindəndir. Dövlətimiz turizm sahəsinin inkişafı iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru üzrə prioritet istiqamət elan edib. Son illər ölkədə turizmin təşviqi ilə bağlı görülən işlər, aparılan islahatlar, qəbul edilən dövlət proqramları, normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi bunu bir daha sübut edir. Məqsəd turizmin ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı, səmərəli və rəqabətə davamlı sahəsinə çevrilməsindən ibarətdir.

səfərləri zamanı, demək olar ki, hər dəfə yeni turizm obyektləri, otellər, restoranlar, istirahət parkları və sair istifadəyə verilir. Bütün bunlar, regionlarda yaşayan əhəlinin, əsasən də, gənclərin işlə təmin olunması üçün böyük imkanlar yaradır. Bundan əlavə, turistlərə informasiyaların çatdırılması məqsədilə Xaçmaz, Quba, Şamaxı, Şəki və Lənkəranda, eləcə də, Dünya Bankının maliyyə vəsaiti hesabına Lahıcda turizm informasiya mərkəzlərinin fəaliyyətə başlaması da bölgələrdə turizmin inkişafına təkan verir.

Bu yaxınlarda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci Xanım Mehriban Əliyeva Qax şəhərində "Ulu Yurd" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin "Yurd Hotel" mehmanxanasının açılışında iştirak

müasir mehmanxana komplekslərinin yaradılması, qonaqlara yüksək səviyyədə xidmət göstərilməsinin təmin edilməsi, çox sayda turistlərin qəbulu üçün silsilə tədbirlərin reallaşdırılması turizm sektorunun inkişafında mühüm rol oynayıb. Bütün bunlar Azərbaycanın iqtisadi potensialını nümayiş etdirənlə yanaşı, ölkəyə gələn turistlərin sayının artmasına da zəmin yaradır.

Cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində, Azərbaycana dünyanın 193 ölkəsindən 2 milyon 208,6 min və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib. Azərbaycanda turizmin inkişaf tempi, onu deməyə əsas verir ki, ölkəmizdə davamlı inkişaf tendensiyası uğurla həyata keçirilmişdir. Bu

Azərbaycanda dincələnlər, respublikamızdan xoş təəssüratla ayrılan turistlərin etiraf etdikləri kimi, Azərbaycanda dincəlmək üçün yaradılan şərait hər kəsi qane edir. Qəbul edilən proqramlar əsasında turizm

sahəsində beynəlxalq standartlara cavab verən üç və beşulduzlu mehmanxanalar tikilir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin turizm potensialı böyük olan bölgələrə etdiyi

"İqtisadi islahatların məntiqi nəticəsi olaraq respublikamızın beynəlxalq iqtisadi nüfuzu əhəmiyyətli dərəcədə artıb"

Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunması ölkəmizin dünya iqtisadiyyatında mövqeyinin getdikcə güclənməsinin bariz nümunəsidir. Yeni hesabatda görə Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparan lider ölkədir.

Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi fəaliyyətin təşkili və idarə edilməsi departamentinin direktoru, iqtisad elmləri doktoru, professor Zahid Məmmədov deyib. "2015-ci ilin sonlarında neftin qiyməti aşağı düşəndə, global xarici risklər Azərbaycan iqtisadiyyatına təsir etdiyi dövrdə Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə bütün sahələrdə iqtisadi islahatlar aparıldı. Təbii ki, bu, mahiyyətə yeni xarakter kəsb etməyə başladı. Aparılan iqtisadi islahatlar nəticəsində maliyyə sabitliyi, iqtisadi artım təmin olundu, kənd təsərrüfatı, qeyri-neft sənayesi sahəsində əhəmiyyətli dönüş yaradıldı. Maliyyə mənbələrinə çıxış imkanları genişləndirildi, vergilərin ödənilməsi istiqamətində şəffaflıq təmin olundu, əmlakın qeydə alınması və xarici ticarətin aparılması istiqamətlərində əhəmiyyətli irəliləyişlər təmin olundu. Ən önəmli dövlət-biznes tərəfdaşlığında qarşılıqlı inamın daha da artması gələcək iqtisadi inkişafın təməl prinsipinə çevrilib", - deyərək, əlavə edib.

Zahid Məmmədov qeyd edib ki, ölkə başçısının güclü iradəsi, düşünülmüş və uzaqgörən siyasəti sayəsində yaradılmış siyasi və makroiqtisadi sabitlik, güclü iqtisadi potensial, vaxtında aparılan islahatlar neft amilindən asılılığı azaltmış, biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi, sahibkarlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün geniş imkanlar yaratmışdır. "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı iqtisadi islahatların məntiqi nəticəsi olaraq respublikamızın beynəlxalq iqtisadi nüfuzu əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan iqtisadi yüksəlişi, inkişaf templərini növbəti illərdə də saxlayacaq, bütün sahələrdə yeni-yeni uğurlar əldə ediləcək", - deyərək Z. Məmmədov bildirib.

ediblər. Mehmanxananın şəraiti ilə tanış olarkən, bildirilib ki, mehmanxananın inşasına 2017-ci ilin sentyabrında başlanılıb. Yüksək keyfiyyət və zövqlə görülən tikinti işləri bu ilin sentyabrında başa çatdırılıb. Qax şəhərindən 8,5 kilometr məsafədə yerləşən mehmanxana, İlisu kəndində ümumi sahəsi 3,3 hektar olan "Yaşıl Park" İstirahət Mərkəzinin ərazisində inşa edilib. Kompleksin tikinti sahəsi 2100 kvadratmetrdir. Yüz yerlik, üçmərtəbəli mehmanxana binasında müxtəlif kateqoriyalara uyğun 48 otaq var. Otaqlardan 45-i standart, 3-ü ailəvidir. Burada, eyni zamanda, VIP kottec də yaradılıb. Mehmanxananın otaqlarında müştərilərin rahatlığı üçün ən xırda detallar da nəzərə alınıb. Qonaqların asudə vaxtlarının təşkili bu mehmanxana kompleksinin yaradılmasında əsas meyarlardan biri kimi seçilib.

Azərbaycanda hotel biznesinin dünya standartları səviyyəsində yenidən qurulması, bölgələrimizdə bir-birindən gözəl və

nunla yanaşı, bir çox turizm mərkəzlərinin yaradılması və bərpası da nəzərdə tutulub. Turizm sənayesi ilə məşğul olan bütün dövlət qurumları və özəl qurumlar kollektiv əməkdaşlıq mühitində işləyir. Məqsəd Azərbaycanın zəngin turizm potensialından daha səmərəli istifadə vasitəsilə ölkə ərazisində yaşayan vətəndaşları, həm də əcnəbilərin turizm istirahətini daha mənalı və yaddaqalan etməkdir. Hər bir turist istirahət etdiyi ölkənin və ya şəhərin təbliğatçısına çevrilir. Ona görə də, ən qabaqçılıq beynəlxalq təcrübə əsasında iş qurulur, ən mütərəqqi ideyaları tətbiq edilir ki, turistlər ölkəmizdən və xidmətlərdən məmnunluq duysunlar. Ölkəmizin turizm sahəsində geniş imkanları ilə yanaşı, xalqımızın qonaqpərvərliyi, çoxmədəniyyətli və tolerantlıq dəyərlərinə hörmət də, turistlərin səyahət obyekti kimi, məhz Azərbaycanı seçməsi üçün əlavə meyardır.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Dilimizin saflığının qorunması məqsədi ilə Monitoring Mərkəzi yaradılacaq

Möhsün Nağısoylu: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı Fərman ölkəmizdə həyata keçirilən dil siyasətinin təzahürüdür"

Hər bir dili yaşadan və inkişaf etdirən onun xalqıdır. Qədim tarixi keçmişin izlərini özündə yaşadan və milyonlarla azərbaycanlının ünsiyyət vasitəsi olan Azərbaycan dili xalqımızın misilsiz mənəvi sərvəti, milli varlığımızın və dövlət müstəqilliyimizin başlıca rəmzlərindəndir.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan dilinin inkişafı üçün münbit zəmin yaranmışdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdrik və uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycan dili daha da zənginləşib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin, bütün sahələrdə olduğu kimi, dil siyasətini də davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin noyabrın 1-də imzaladığı "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərmanı dilimizə olan diqqətin daha bir nümunəsidir. Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikasının dövlət dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

Azərbaycana rəhbərlik etdiyi zaman, dil siyasəti məsələsini də daim diqqətdə saxlamış, ana dilimizin inkişafı naminə böyük işlər görmüşdür. 1978-ci il Konstitusiyasında ana dilimizin dövlət dili kimi qəbul edilməsi həmin dövr üçün böyük hadisə idi. Müstəqillik dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə həyata keçirdiyi dil siyasəti önəmli hadisələrlə yadda qalmışdır. 1995-ci il noyabrın 12-də qəbul edilmiş müstəqil dövlətimizin ilk Konstitusiyasında Azərbaycan dilinin adı bərpa olundu və dövlət dili kimi öz təsdiqini tapdı. Daha sonra ana dilinin inkişafı və qorunması istiqamətində bir çox əhəmiyyətli sənədlər qəbul edildi. "Dövlət dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir".

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

də dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı'nın təsdiq edilməsi haqqında" 2013-cü il 9 aprel tarixli, "Azərbaycan dilinin elektron məkanda daha geniş istifadəsinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2018-ci il 17 iyul tarixli sərəncamları və s. ana dilinə dövlət qayğısının artırılmasına, dilçilik sahəsində fundamental və tətbiqi araşdırmaların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına şərait yaradıb: "2013-cü ildə Dilçilik İnstitutunda yaradılan şöbələrə Monitoring şöbəsi Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi inkişafı və dilin təmizliyinin qorunması, eləcə də, ədəbi dil normalarının pozulmasının qarşısının alınmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycan dilinin normalarına əməl edilməsi səviyyəsini müəyyənləşdirmək məqsədilə monitoringlər keçirilir".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" 13 noyabr 2017-ci il Sərəncamı ilə komissiyanın Sədrinin Cənab İlham Əliyevin təyin edilməsinin M.Nağısoylu dilimizin qorunmasında böyük əhəmiyyət daşıdığı bildirir. Dilimizə olan diqqət və qayğının daha bir nümunəsi olaraq, bu günlərdə "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" dövlət başçısının Fərmanının əhəmiyyətinə toxunaraq, ölkəmizdə dövlət dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

M.Nağısoylu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərə nəzər salaraq, Azərbaycan dilinin təbii qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir.

İrandan Azərbaycana qanunsuz yolla keçmək istəyən müəssisə rəhbəri saxlanılıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin olunması sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri davam etdirilir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 179.3.1-ci və 179.3.2-ci maddələri ilə təqsirli bilinən və barəsində məhkəmə qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilərək axtarısa verilən, "AMAY" MMC tərəfindən İranda təsis edilmiş "Azər Caspian İran" şirkətinə məxsus müəssisələrə rəhbərlik edən 1976-cı il təvəllüdü Bayramov Nizami İmran oğlu oktyabrın 31-də İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini pozarkən Dövlət Sərhəd Xidməti əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkərlığı nəticəsində Yardımlı rayonu ərazisində saxlanılıb.

N.Bayramovun üzərinə baxış keçirilərkən 20 qram tiryək, "Nokia" markalı mobil telefon, 150 ABŞ dolları və 100 manat pul aşkarlanıb. Saxlanılan şəxsə həmin əməllərinə görə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 318.1-ci, 206.2-ci və 234.1-ci maddələri üzrə ittiham elan edilib.

ETSN-nin mətbuat katibi: "Balıq ehtiyatlarının tükənmə təhlükəsi var"

Ölkəmizdə digər ekoloji problemlərlə yanaşı, balıq ehtiyatlarının tükənmə təhlükəsi var.

SİA-nın verdiyi xəbərə görə, bunu Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat katibi İradə İbrahimova deyib. Onun sözlərinə görə, nəslə kəsilməkdə olan balıqların artımına nail olmaq üçün su hövzələrində sivil və müasir fermalar yaradılmalıdır: "Bu gün ən vacib və ən aktual məsələ Xəzər dənizindəki balıq növlərinin, xüsusən də nəslə kəsilməkdə olan nərə cinsli balıqların azalmasının qarşısını almaq və artımına nail olmaqdır. Bunun üçün əsas çıxış yollarından biri də bütün dünyada olduğu kimi, ölkəmizdə də təbii və süni su hövzələrində müasir fermaların yaradılmasıdır. Bu cür balıqçılıq fermalarının yaradılması əhalinin qida zəncirində balıq məhsullarının yer almasına, qiymətin ucuzlaşmasına, həm də regionlarda iş yerlərinin açılmasına səbəb olar".

Bu ay Bakıda doqquzuncu beynəlxalq ətraf mühit sərgisi keçiriləcək

Noyabrın 14-dən 16-dək "Bakı Ekspo Mərkəzi"ndə doqquzuncu Azərbaycan Beynəlxalq Ətraf Mühit "Caspian Ecology 2018" sərgisi keçiriləcək. Sərgi ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində həm Xəzər, həm də Qafqaz regionlarında həyata keçirilən mühüm tədbirdir. "Caspian Ecology" sərgisi Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, eləcə də IDEA (Ətraf mühitin mühafizəsi naminə beynəlxalq dialoq) İctimai Birliyi tərəfindən dəstəklənir. Sərginin təşkilatçısı qismində isə "Caspian Event Organisers" (CEO) şirkəti çıxış edir.

Təşkilatçılardan AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə, sərgidə Azərbaycanla yanaşı, Almaniya, Böyük Britaniya, Türkiyə, Ukrayna və digər ölkələrin şirkətləri də öz stendlerini nümayiş etdirəcəklər. Sərgidə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, həmçinin "Azərsu", "BP", "Damla", "GIZ", "SOCAR POLYMER", "Təmiz Şəhər" kimi dövlət qurumları və şirkətlər iştirak edəcəklər. İlk dəfə olaraq sərgidə "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun stendi də təqdim olunacaq.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı TAP üçün 1 milyard avroluq maliyyələşdirməni təmin edəcək

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (EBRD) "Trans-Adriatik" (TAP) boru kəməri layihəsi üçün 1 milyard avroluq maliyyələşdirməni təmin edəcək. AZƏRTAC Anadolu agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə EBRD-nin enerji və təbii sərvətlər üzrə direktoru Nandita Parşad deyib. "TAP boru kəməri təbii qazı Albaniya, Yunanıstan və İtaliyaya nəql edəcək. Bu da həmin ölkələrdə yeni infrastruktur sərmayələrinə gətirib çıxaracaq. TAP, eyni zamanda, qazın əks istiqamətdə də axınına təmin edəcək formada dizayn edilib. Bank TAP-a ayırdığı 500 milyon avroluq krediti bu ilin sonuna kimi yekunlaşdıracaq. Bundan başqa, EBRD vasitəsilə digər maliyyə qurumlarından da 500 milyon avro məbləğində maliyyələşdirmə nəzərdə tutulur. Bununla da, TAP üçün 1 milyard avroluq maliyyələşdirmə təmin olunacaq", - deyir o əlavə edib.

3 noyabr 2018-ci il

Teyyub Qənioğlu: “Əli Kərimli ilə İlqar Məmmədov arasında mənafe toqquşmaları var”

- Teyyub bəy, son vaxtlar “REAL” partiyası ilə “Milli Şura” arasında konfliktlər dərinləşib. Bunu həm də Əli Kərimli-İlqar Məmmədov qarşudurması kimi də qiymətləndirmək olar?

Müsaibimiz Təkamül partiyasının sədri Teyyub Qənioğludur

- Hazırkı məqamda görünən odur ki, Əli Kərimli ilə İlqar Məmmədov arasında mənafe toqquşmaları var.

“Milli Şura”nın rəhbərləri özlərini qabaqcıl, aparıcı, söz sahibi olan müxalifət kimi qələmə verirlər. “REAL”ın sədri İ.Məmmədov azadlığa çıxandan sonra, elə bil, aralarında rəqabət yaranıb. Təbii ki, rəqabət nöqtəyindən, bunlar arasında gərginlik var. Bildiyiniz kimi, müxalifət düşərgəsində birincilik uğurunda savaş gedir. Bu da, müxalifətin zəifləməsinə gətirib-çıxaran başlıca amillərdəndir.

- AXCP ilə Müsavat arasında da problemlər var. Sizcə, nəyə görə Əli Kərimli əqidə yoldaşları ilə yola gedə bilmir?

- Bunlar “mehriban düşmən”lərdir. Təbii ki, bunların həm bir-birlərinə ehtiyacları, həm də öz düşərgələrində öndə getmək üçün rəqibini sıradan çıxarmaq kimi meyilləri var. Bu kimi hallar müxalifət düşərgəsində daim davam edən bir prosesdir. Nə qədər ki, həmin iki partiyanın rəhbərliyindəki şəxslər siyasətdə qalacaqlar, bu mübarizənin də sonu olmayacaqdır. Vaxtaşırı olaraq, ölkədə seçkilər

keçirilən zaman xarici qüvvələrin təzyiqləri nəticəsində, ola bilər ki, bunlar, hansısa bir qurumda bir araya gətirsinlər. Amma seçki prosesi qurtaran kimi, yenə də onlar bir-birlərinə əvvəlki münasibəti göstərəcəklər. Onlar arasında birincilik uğrunda mübarizə davam edəcəkdir. Demək olar ki, müxalifət daxilində olan bu mübarizənin sonu yoxdur. Yeni bu, sonu olmayan bir mübarizədir. Bir sözlə, nə qədər ki, bunlar sağdırlar və həmin partiya rəhbərlik edəcəklər, bu mübarizə də davam edəcəkdir.

- Demək olarmı ki, müxalifətin gözədən düşməsi və sıradan çıxmasının başlıca səbəbi partiya sədrlərinin arasında qarşudurmanın daha gərgin xarakter almasıdır?

- Belə bir atalar misalı var: deyir, “yer dar olanda, öküz-öküzdən görür”. Hər kəsə bellidir ki, bunlar bu və ya digər yollarla xaricdən maliyyə yardımı alırlar. Xarici qüvvələr də maliyyə dəstəyini ona görə verir ki, sifarişlərini yerinə yetirsinlər. Müxalifətdə təmsil olunan partiyalar da öndə çıxmaqla, həmin yardımı əldə etmək istəyir. Xaricdən maliyyə dəstəyinin davamının gəlməsi üçün müxalifət düşərgəsində birincilik uğrunda mübarizə gedir. Demək olar ki, artıq uzun illərdir ki, müxalifət təmsilçiləri eyni şeyləri təkrar edirlər. Ümumiyyətlə, istənilən halda, maliyyə xatirinə milli, dövlətçilik maraqlarına getmək qəbul edilməz bir haldır.

GÜLYANƏ

GDU əməkdaşlarının “Tərəqqi” medalı və fəxri adlarla təltif edilmələri minnətdarlıqla qarşılanıb

Prezident İlham Əliyev tərəfindən Gəncə Dövlət Universitetinin bir qrup əməkdaşına Azərbaycanın təhsil inkişafındakı xidmətlərinə görə Fəxri adların verilməsi, bir qrup əməkdaşın isə “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilməsi haqqında 31 oktyabr tarixli müvafiq sərəncamları ali təhsil müəssisəsinin professor-müəllim heyəti tərəfindən minnətdarlıqla qarşılanıb. Universitetin 80 illik yubileyi ərəfəsində müvafiq sərəncamlara əsasən, 7 nəfər əməkdaş müəllim, 1 nəfər əməkdaş mühəndis fəxri adına layiq görülməsi, 15 nəfər isə “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilməsi ali təhsil müəssisəsinin professor-müəllim heyətinin səmərəli fəaliyyətinə göstərilən yüksək qiymət kimi dəyərləndirilib. Son illər Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə elm-təhsil sahəsində yürüdülmüş səmərəli siyasət və dərin islahatlar nəticəsində, ölkədə təhsilin bütün pillələrində yüksək inkişafın və əsaslı keyfiyyət göstəricilərinin təmin edildiyini deyən rektor, professor Yusif Yusibov bildirib ki, bu illər ərzində GDU respublikamızın qərb bölgəsində fəaliyyət göstərən və təhsilin bütün sahələri üzrə yüksək ixtisaslı pedaqoji kadrlar hazırlayan ən böyük ali təhsil müəssisəsi kimi görülmüş işlərə öz töhfəsini verib.

Hazırda universitetin bakalavr pilləsində 5 min 949 nəfər, magistr pilləsində isə 388 nəfər olmaqla, ümumilikdə, 6 min 337 nəfər təhsil alır. Təhsil alanlar içərisində Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Türkiyə, Pakistan və Gürcüstan vətəndaşları var.

Bakalavr və magistr səviyyələrində 100-

dən artıq ixtisasın olduğu universitetdə tələbələr təhsili ilə, ümumilikdə, 1114 nəfər professor-müəllim və tədris köməkçi heyəti məşğul olur.

Cəmiyyətin formalaşmasında ali təhsilin rolundan danışan rektor Yusif Yusibov qeyd edib ki, qarşıdakı illərdə respublikamızın hərtərəfli inkişafı üçün hazırlanmış İnkişaf Konsepsiyası, bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil sistemi qarşısında da mühüm strateji vəzifələr müəyyənləşdirib.

Hər hansı bir universiteti bitirən kadrların keyfiyyətinin həmin ali təhsil müəssisəsində çalışan ali ixtisaslı kadrlardan daha yüksək ola bilməyəcəyini deyən professor Yusif Yusibov vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin bu təhsil ocağı ilə bağlı müvafiq sərəncamları GDU-nun professor-müəllim heyətinin elmi yaradıcılığına, səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyətinə verilən ən yüksək qiymətdir.

Sonda həm rektor, həm də universitetin professor-müəllimləri onların fəaliyyətinə verdiyi yüksək dəyərə görə Prezident İlham Əliyevə öz minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Rövşən RƏSULOVA

Regionda təcridi dərinləşən Ermənistan

“Azərbaycan, İran, Türkiyənin xarici işlər nazirlərinin İstanbulda VI üçtərəfli görüşündə imzaladıqları bəyannamə Ermənistan tərəfindən təəssüf hissə ilə qarşılanıb və erməni cəmiyyətində narahatlıq yaradıb”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Ehtiram Aşırılı deyib.

O bildirib ki, İranın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində bəyannaməni imzalaması Ermənistanın beynəlxalq arenada münaqişəyə dair mövqeyinin daha da zəifləməsi və getdikcə təklənməsi deməkdir: “Prezident İlham Əliyevin yeritdiyi uğurlu xarici siyasətin nəticəsidir ki, bütün dünya ölkələri gəc-təz Qarabağla bağlı həqiqətləri qəbul edirlər. Bəyannamədə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn prinsipləri,

xüsusilə də suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərəhdələrin toxunulmazlığına hörmət və dəstək, habebe bütün mübahisələrin sülh yolu ilə həlli, daxili məsələlərə qarışmamaq prinsipləri üzrə öhdəliklər əsasında həllinin vacibliyi vurğulanıb. İstanbulda belə bir bəyannamənin qəbul olunması bir daha onu göstərdi ki, Türkiyə hər zaman öz böyük qardaşlıq mövqeyini nümayiş etdirərək Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunması üçün əlindən gələni

bütün səyləri edir”.

Politoloqun sözlərinə görə, Ermənistan KİV-ləri yazır ki, İranın Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məqamlara imza atması böyük narahatçılığa səbəbdir: “Çünki rəsmi Tehran bu zamana qədər Qarabağ münaqişəsində pozitiv bitərəflilik prinsipini rəhbər tutub. Lakin indi isə Tehranın bu sənədə qoşulması onu göstərir ki, İran Azərbaycanın Dağlıq Qarabağla bağlı mövqeyini müdafiə edir. Bir neçə ay bundan öncə Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan bildirmişdi ki, baş

nazir Nikol Paşinyanın Tehrana səfər proqramı hazırlanır. Amma gözlənilən səfər baş tutmadı, bunun əvəzində isə Paşinyanla İran prezidenti Həsən Ruhani BMT Baş Assambleyası çərçivəsində görüşdülər. Bu isə səmərəli danışıqlar üçün uyğun format hesab edilmir”.

Ermənistanda iqtisadi vəziyyətin olduqca acınacaqlı olduğunu deyən E. Aşırılı sözügedən ölkənin regionda olan bütün global layihələrdən təcrid olunduğunu söyləyib: “Paşinyanın Qərbə meyilliyi Rusiyayı da qıcıqlandırır. Fikrimcə, Paşinyan və onun komandasının Rusiya ilə olan münasibətlərdəki gərginlik və ardınca İranla da belə bir gərginliyin yaşaması onların hakimiyyətinin sonu deməkdir. İstanbul bəyannaməsinin İran tərəfindən də imzalanması düşündürür ki, rəsmi İrəvan ilə Tehran arasında münasibətlərin soyuqlaşmasına gətirib çıxara bilər”.

Nailə Məhərrəmov

Ermənistanın regional münasibətlərdə iflası

“Ermənistan müstəqil dövlət deyil ki, bu dövlətin gələcəyi haqqında da danışılın. Ermənistan o zaman müstəqil dövlət ola bilər ki, Azərbaycanla müharibəni bitirsin və qonşuları ilə normal münasibət formalaşdırsın”. Bu fikirləri SİA-ya Milli Məclisin deputatı Asim Mollazadə region dövlətləri və beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləməsi ilə bağlı məsələyə münasibət bildirərək deyib. Deputat söyləyib ki, Ermənistan əslində Rusiya ilə İranın əlində bir oyuncaqdır: “Onlar istedikləri zaman Ermənistanı məqsədləri üçün istifadə edə bilərlər. Ermənistan Azərbaycanın ərazilərini işğalda saxlamaqla regionda ölkəmiz və Türkiyə tərəfindən reallaşan heç bir layihədə iştirak edə bilməyəcək. Bu baxımdan Ermənistan istənilən çirkin eməllərdə iştirakçı ola bilər, amma problem həllini tapmaya qədər onun bir dövlət kimi inkişaf etmək üçün heç bir perspektivi yoxdur”.

30 oktyabr tarixində İstanbulda Azərbaycan, Türkiyə və İran xarici işlər nazirlərinin altıncı üçtərəfli görüşü keçirilib. Görüşün nəticəsi olaraq üç ölkənin xarici işlər nazirləri tərəfindən imzalanan bəyannamədə İran tərəfindən açıq-aşkar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstək ifadə olunmasına gəlincə A.Mollazadə söyləyib ki, bu gün İran Ermənistanı ərzaq və enerji baxımından ən çox dəstək göstərən ölkə olsa da, onun bu addımı göstərir ki, ciddi məqamlarda İran Ermənistanı fikir verməyəcək: “Ermənistan yürütdüyü destruktiv siyasət nəticəsində qonşu dövlətlərlə və beynəlxalq ictimaiyyətlə münasibətlərdə hərtərəfli gərginliyə malikdir. Nəticə etibarilə, Ermənistanın qonşu və region dövlətləri, o cümlədən aparıcı dövlətlər və güc mərkəzləri ilə münasibətləri büsbütün iflasa uğrayıb”.

Ermənistanda seçkiqabağı ajiotaj

İşğalçı ölkənin siyasi səhnəsinin yeni böhran mərhələsi

Ermənistanda növbədənənar parlament seçkilərinə sayılı günlər qalıb. Zaman azaldıqca, forpost Ermənistan getdikcə ziddiyyət burulğanına düşür. Qeyd edək ki, forpost Ermənistanda növbədənənar parlament seçkiləri dekabrda keçiriləcək. Bu barədə milli şuranın oktyabrın 9-da təşkil olunan iclasında qərar qəbul edilib. Qanunverici orqanın 55 deputatı qərarın lehinə səs verib. Qərardan sonra parlamentin iki həftə ərzində yeni baş nazir seçməsi şərti ilə Nikol Paşinyan istefaya getməlidir. Yeni hökumət hesab edir ki, dekabrda keçiriləcək seçkilər əvvəlki hərbi-xunta rejiminin tam süquta uğraması ilə nəticələnəcək. Ekspertlər isə bunun əksini proqnozlaşdırırlar. Bildirilir ki, hazırda Paşinyana qarşı yaradılan cəbhə onun parlament seçkilərində qalib gəlməsini şübhə altına alır.

Üstəlik, "məxməri" inqilaba kimi Serj Sarkisyanın rəhbəri olduğu Respublika Partiyası hələ ki, parlamentdə səs çoxluğuna sahibdir. Onların seçki yolu ilə zərərsizləşdiriləcəyi isə hələ sual altındadır. Respublika Partiyasının mətbuat katibi, parlamentin vitse-spikeri Eduard Şarmanov Nikol Paşinyanın əvvəlki hökumət üzvlərini siyasi səhnədən silməyə çalışmaqla diktator mövqeyi nümayiş etdirdiyini açıqlayıb: "Bəzi insanlar deyir ki, Paşinyan düzgün adamdır. Məgər parlamenti ələ keçirmək üçün insanları aparmaq, həmkarlarını təhdid etmək, məhkəmə və ədliyyə sistemini təzyiqlə altında

saxlamaq düzgünlükdür? "Mənim sözlərimi xatırlayarsınız - yaxın zamanda bizim çar, diktator və tiranımız olacaq".

Hakimiyyət-müxalifət cəkişmələri

Ermənistanda hakimiyyət-müxalifət cəkişmələri ictimai-siyasi vəziyyəti daha da gərginləşdirir və bu da, idarəçiliyi mümkünə hala gətirir. Digər tərəfdən, belə belli olur ki, Paşinyanın, tələm-tələsik, yeni parlament seçkiləri keçirmək niyyətinə beynəlxalq miqyasda da müsbət yanaşma yoxdur. Yeni Paşinyanın mitinqlər vasitəsilə həmin qüvvələrə təzyiqlə, artıq işğalçı ölkə xaricində narazılıq yara- dır. Avropa və Amerikada fəaliyyət göstərən erməni diasporları yeni hökuməti daha təmkinli olmağa, ənənəvi problemlərə də vaxt ayırmağa səsləyir və bütövlükdə, Ermənistanın siyasi gələcəyini nikbin görmürlər. Konkret detallara gəldikdə isə meydana çoxlu sayda riskli və qeyri-müəyyən xarakterli faktorların çıxdığından bəhs edirlər.

Siyasi ekspertlər bildirirlər ki, belə bir vəziyyətin yaranacağı belli idi: "N.Paşinyan hakimiyyətə, elə təzə gəldi ki, bu "küleyin" erməni siyasi səhnəsində tufan qoparacağı aydın idi. Baxmayaraq ki, bir çox erməni, Rusiya

və Qərb ekspertləri ağız dolusu "məxməri inqilab"dan danışırlar və mifik "erməni demokratik hərəkatı"ni uydururlar, orada real durum tamamilə başqa məzmununda və "rəngdədir". Ermənistanda heç bir "məxməri" hadisə baş verməyib, orada müşahidə olunanların bir rəngi var: "qaragüruhçuluğun er-

la həll olunmur. Məsələ həm parlamentə seçkilər mexanizmi, həm də baş naziri təyinetmə proseduru ilə əlaqəlidir. Yaranmış bu gərgin vəziyyətdə yenə də N.Paşinyan növbəti hiyləgər oyununu qurmağa çalışır: o, baş nazir kimi istefa verir, lakin bu kreslonun özünün yenidən baş nazir kimi fəaliyyətə

Seçki zamanı nəticə nə ola bilər?

Politoloq Qabil Hüseyinli bildirir ki, Paşinyana qarşı yaradılan cəbhə onun parlament seçkilərində qələbə çalmasını da şübhə altına alır: "Vəziyyət kifayət qədər gərgindir və gərginləşmə yüksələn xətlə davam edir. Bu, o deməkdir ki, yaxın vaxtlarda Paşinyana qarşı daha güclü cəbhə formalaşdırıla bilər. Bu cəbhə Paşinyanın, hətta parlament seçkilərindəki qələbəsini də müəyyən dərəcədə şübhə altına ala bilər. Əlbəttə, hər şey proseslərin gedişindən asılıdır. Paşinyan küçə və sıradan adamlarla yaxşı işləyir. Amma Ermənistanda siyasilərlə oliqarxların birləşməsi, hərbiçilərin bir qisminin də onlara dəstək verməsi, onu göstərir ki, Ermənistan özünün çətin dövrünə qədəm qoyur və bu məsələ, hətta ciddi qarşıdurmalara da aparıb çıxara bilər".

Q.Hüseyinli, həmçinin, onu da bildirir ki, nə qədər ki, Ermənistan təcavüzkar siyasətindən əl çəkməyib və Paşinyan kimi işğalçılıq siyasəti aparən liderin seçilməsi də sual altındadır: "Hesab edirəm ki, Ermənistanda hakimiyyətə kimin gəlməsindən asılı olmayaraq, ölkəni ağır iqtisadi vəziyyətdən yalnız Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərin normalaşması xilas edə bilər. Bunun üçün isə, yalnız bir şərt var - Qarabağın işğaldan azad edilməsi".

A.SƏMƏDOVA

məni forması"!

İndi N.Paşinyan öz küçə zorbalığını demokratik islahat mexanizmi kimi təqdim etməkdə, Respublika Partiyasının başçılıq etdiyi siyasi qüvvələr isə, bunu təzyiqlə kimi qiymətləndirməkdədir. Bir məqamı da qeyd edək ki, respublikaçılarla birlikdə "Çiçəklənən Ermənistan" və "Daşnaksutyun"un da daxil olduğu qruplaşma öz haqqını qorumağa çalışır. Doğrudur, daşnaklar N.Paşinyanın təzyiqlə ilə hökumətdəki nümayəndələrini geri çağırdılar. Lakin problem bunun-

başlamasına qədər boş qalmasını tələb edir, çünki bir etiraz olan kimi, küçəyə qaçıb, ermənisayağı bağırır: "məne təzyiqlə edirlər". Eyni zamanda, N.Paşinyan deyir ki, o, istefa verəndən iki həftə müddətində, parlament baş nazir təyin etməsin ki, sonra parlament özünü buraxa bilsin. Bunun əvəzində, N.Paşinyan yalnız öz meyarlarına uyğun "müstəqillik", "demokratiya", "insan haqları və azadlığı" düşüncəsinə malik olanlardan parlament "quraşdırmağı" planlaşdırı və buna da nail oldu.

İşğalçı Ermənistanda vəziyyətin gərginləşməsi bu ölkədə vətəndaş qarşıdurmasının baş verməsini qaçılmaz edir. Bunu dekabrda keçirilməsi planlaşdırılan parlament seçkiləri ərafəsi iddialı partiyaların və qüvvələrin bir-birinə qarşı kəskin ittihamlarla çıxış etmələri də möhkəmləndirir. Bu arada Rusiya ilə münasibətlərini də kəskinləşdirən Ermənistan bununla yalnız regionda deyil, ümumiyyətlə, Avropada təklənib. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz proseslərin bu istiqamətdə davam edəcəyi təqdirdə, Ermənistanın dünyadan tamamilə təcrid olunacağını bildirdilər.

AGAAMC-nin sədri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru İqar Orucov: "Ermənistanın iqtisadiyyatı çökmüş bir vəziyyətdədir"

- Ermənistanın mövcud siyasi hakimiyyətinin qeyri-konstruktiv mövqə tutması və bütövlükdə, Azərbaycan torpaqlarını illərdir işğalda saxlaması ona gətirib çı-

"Bu gün Ermənistan Avropada təklənmiş vəziyyətdədir"

xarmışdır ki, Ermənistanın regionda heç bir layihədə payı yoxdur və qlobal layihələrdən, bütövlükdə, təcrid olunmuşdur. Prezident İlham Əliyevin özünün qeyd etdiyi kimi, regionda heç bir məsələ Azərbaycanın razılığı, istəyi olmadan reallaşma bilməz və onun nəticəsidir ki, Azərbaycanın həyata keçirdiyi güclü siyasət beynəlxalq arenada Azərbaycanın mövqelərinin yüksəlməsi, ona gətirib çıxarmışdır ki, Ermənistan, bütövlükdə, bütün böyük layihələrdən kənar qalmışdır. Ermənistan, əslində, faktiki olaraq, böyük iqtisadi böhran içərisindədir, eyni zamanda, son dövrlərdə Ermənistan qeyri-peşəkar səriştəsiz insanların hakimiyyətə gəlməsi, ona gətirib çıxarmışdır ki, Ermənistanda bu gün böyük siyasi hakimiyyət böhranı yaşanır. Qeyri-peşəkar insanların hakimiyyətə gəlməsi Ermənistanın həm Avropa ilə münasibətlərində ciddi ziddiyyətlərə səbəb oldu, eyni zamanda, son proseslər onu göstərir ki, məhz Ermənistanın siyasi hakimiyyətinin Rusiya

Bir sözlə, Ermənistanda ciddi siyasi böhran hökm sürür. Baxmayaraq ki, Ermənistan müəyyən sənədlərdə müstəqil dövlət kimi təqdim olunur. Amma faktiki olaraq, Ermənistan iqtisadi cəhətdən diaspora təşkilatlarından, ayrı-ayrı lobi təşkilatlarından asılı bir ölkədir.

"Paralel" qəzetinin baş redaktoru Tapdıq Abbas: "Ermənistan özünü dərin uçuruma salıb"

- Məlumdur ki, Ermənistan son 25 ildə regionda apardığı işğalçılıq siyasəti nəticəsində, demək olar ki, bütün istiqamətlərdə inkişafdan geri qalıb və özünü çıxılması asan olmayan dərin uçuruma salıb. Ermənistan işğalçılıq hərəkatına görə, regionda da tam təcrid olunub, həyata keçirilmiş bütün böyük layihələrdən kənar qalıb. Beynəlxalq münasibətlərdə və regionda baş verən son hadisələr, xüsusən, ABŞ-Rusiya, ABŞ-İran münasibətlərində baş verən katalizmlər fonunda iki da-

yağı olan Rusiya və İranın sanksiyalar nəticəsində siyasi və iqtisadi baxımdan, zəifləmələri Ermənistanın da mövqeyini beynəlxalq aləmdə kifayət qədər zəiflədib, hətta iş o yerə çatıb ki, Ermənistan daxilə ciddi hakimiyyət böhranı ilə üzlişib. Hazırda N.Paşinyanın təsiri altında Ermənistanın Qərblə Rusiya arasında saxladığı əvvəlki balans indi itib. Bu və digər buna bənzər hadisələrə təbii olaraq, Ermənistanın Avropadan və bütövlükdə, dünyadan təcrid olunmasına gətirib çıxarma ehtimalını artırır.

GÜLYANƏ

3 noyabr 2018-ci il

“REAL”-a qarşı “REAL” kampaniya bu dəfə ADP prizmasından...

İlqar Məmmədovun yeni yaratdığı partiyası Sərdar Cəlaloğlunun hədəfinə tuş gəldi

Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sərdar Cəlaloğlu ilə Respublikaçı Alternativ Hərəkət (“REAL”) partiyası arasında qarşıdurma yaranıb. Belə ki, bu siyasi təşkilatın partiya olaraq fəaliyyətinin heç bir nəticə verməyəcəyini iddia edən ADP sədrinə görə, ümumiyyətlə, “REAL”-ın yeni müxalifətdaxili siyasi qüvvə kimi təqdim edilməsi kökündən yanlışdır. S.Cəlaloğlu və İlqar Məmmədov başda olmaqla, yeni partiyanın digər funksionerləri qarışıq yanlış fikirlər səsləndirdiklərini bildirib və “REAL”-ın heç də hər hansı bir yenilik gətirə bilməyəcəyini bildirib.

ADP sədri: “Adını “REAL” qoymaq yenilik deməkdir ki?.. Onların ictimaiyyətlə işləyib, ətraflarına geniş xalq kütlələri toplamaq şansları yoxdur”

SİTAT: “REAL”-ın siyasi partiya çevrilməsini şişirtmək və burada hansısa yenilik axtarmaq lazım deyil. Kimdir orada yeni qüvvə? “REAL” sədri, bəyem, yeni qüvvədir? AMİP-də 90-cı illərdən bəri siyasi proseslərdə iştirak edən şəxs olub. Burada yenilik nədir? Əslində, heç bir yenilik yoxdur. Adını “REAL” qoymaq yenilik deməkdir ki?”

Maraqlıdır ki, S.Cəlaloğlu, ümumiyyətlə, bu siyasi təşkilatın siyasi uğur əldə edə bilməyəcəyini də bildirib. Xüsusilə, Natiq Cəfərliyə, Erkin Qədirliyə də eymham vuran ADP sədri, onların heç bir halda elektorat toplamaq imkanında olmadıqlarını deyib: “REAL”-a daxil olan adamları tanıyıram. Onların ictimaiyyətlə işləyib, ətraflarına geniş xalq kütlələri toplamaq şansları yoxdur”.

Müxalifətçi partiya sədri oradakı funksionerlərin xalq hərəkatından çıxmadıqlarını da xatırladı və hesab edir ki, əksəriyyəti xarici təhsil alarkən, müəyyən dairələrin təsiri altına düşdükləri üçün, onlar siyasi cəhətdən ölkə müxalifətinə heç bir səmərə verməyəcəklər.

Sərdar Cəlaloğlu: “O da hələ işləyə bilsələr, qəbul olunsalar...”

“Çünki Azərbaycan xalqı ilə fransızların, ingilislərin, almanların nə siyasi baxışları, nə də düşüncələri eynidir. İkincisi isə niyə belə bir fikir var ki, “REAL” evvəlki ənənəvi partiyaları üstələyə bilər? Bizim 30 illik siyasi təcrübəmiz var. Xalq hərəkatının içindən çıxıb, bura qədər gəlmişik. Necə ola bilər ki, bu gün yaranan təzə partiya 30 illik təcrübəni üstələsin? Hətta uzun müddət fəaliyyət göstərdikdən sonra belə, “REAL” indiki zəif partiyaların orta səviyyəsinə qalxa bilər. O da hələ işləyə bilsələr, qəbul olunsalar”.

Maraqlısı isə budur ki, S.Cəlaloğlunun bu kimi iddiaları “REAL” rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər tərəfindən daha sərt və kəskin şəkildə qarşılıb. ADP sədrinin cavabı gecikməyib və ümumiyyətlə, onun mülahizələrinin, nəinki qəbul olunmadığı, hətta rədd edildiyi də vurğulanıb.

“REAL” funksioneri ADP sədrinə niyə “təşəkkür” etdi?

Misal üçün, N.Cəfərliyə görə, o, sadəcə, bir yaşlı partiya sədri olaraq, ADP sədrinə hörmət etdiyini desə də, onun bir sıra mülahizələrini rədd etdiyini, xüsusilə, bildirib. Lakin digər tərəfdən, dolayı yolla “REAL”-in reklamını da apardığını deyərək, ona öz təbircə, “təşəkkür” də ünvanlayıb: “Sərdar Cəlaloğluna təşəkkür edirəm. Tənqid xətrinə tənqid etsə də, bilməyərək “REAL”-ı tərif edib. Bizim keyfiyyətli təhsil aldığımızı, savadlı olduğumuzu qeyd edib. Amma nədənsə savadlı insanların xalqdan uzaq olduğunu, xalqın onları qəbul etməyəcəyini iddia edib. Görünür, onun tənqidi burada “REAL”-a deyil, xalqa ünvanlanır. Bu, ADP sədrindən gözlənilməz addımdır. 30 ildir siyasətlə məşğul olan ADP sədri xalqı bu səviyyəyə endirməməli idi. Onun sözlərindən belə çıxır ki, xalqımız keyfiyyətli təhsil alan, savadlı və bacarıqlı insanları qəbul etmir. Bu cəmiyyətə ünvanlanan tənqiddir. Hesab edirəm ki, Cəlaloğlu bu fikirlərinə aydınlıq gətirməlidir”.

Natiq Cəfərliyə: “Belə çıxır ki, bunların 30 ildə apardığı mübarizənin nəticəsi yoxdur”

N.Cəfərliyə, eyni zamanda, bildirib ki, S.Cəlaloğlunun “REAL”-ın heç bir şansı yoxdur” ifadəsini qəbul etmir: “Müəlim bunu belə əsaslandırır ki, onlar 30 ildir ki, siyasətlə məşğul olurlar. Ancaq ortada 30 il siyasətlə məşğul olub uğur qazanmamaq məsələsi var. Belə çıxır ki, bunların 30 ildə apardığı mübarizənin nəticəsi yoxdur. Cəlaloğlunun təbircə desək, əgər xalqa yaxın olsaydılar, qəbul olunsaydılar, yəqin ki, uğurları ola bilərdi. Amma bu, baş verməyib, məntiqlə xalqımız ənənəvi müxalifətin siyasətini qəbul etməyib”.

Ümumiyyətlə, son vaxtlar müxalifətdaxili intriqləri, yaxud qarşıdurmalara səbəb olan açıqlama və rəyləri nəzərə alsaq, sözügedən vəziyyətin get-gedə daha da qızıqacağını proqnozlaşdırıla bilər. Xüsusilə, “REAL”-ın partiya çevrilməsinin ardınca, bütövlükdə, bu partiya və sədri İ.Məmmədova qarşı artan müxalifətdaxili hücumlar da, belə bir nəticə hasil etməyə zəmin yaratmış olur. Hər halda, yalnız ADP sədri deyil, eləcə də, AXCP-“Milli Şura” cütüylünün, habelə, Müsavat və s. partiyaların son bir neçə ayda “REAL”-a qarşı kampaniyalarda bir ağızdan çıxış etmələri də bu “REAL”-ı kifayət qədər təsdiqləmiş olur.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Müxalifət düşərgəsində “əsl müxalifət” iddiası

“Aşığın sözü qurtaranda, dalay-dalay deyir” atalar məsələni bugünkü müxalifət düşərgəsinin “liderləri”nə aid etmək yerinə düşər. Neyləsinlər? Dağıdıcı düşərgənin sakinləri olan AXCP, Müsavat və digərləri siyasi meydanından yox olmağa və nüfuzlarını itirməyə doğru getdiklərini yaxşı bilirlər. Elə bu baxımdan da, “əsl müxalifət” “titulunu” ortaya atmaqla, boş və mənasız “iddialarına” nail ola biləcəklər. Ancaq bu iddiada olanlara öz həmkarlarının dili ilə “bu boş xülyalarla 25 ildir ki, yaşayırsınız, nəticə nə oldu? Biabırçılıq”.

Eks-spiker Rəsul Quliyev müxalifət düşərgəsindəki vəziyyəti şərh edərkən, bildirib ki, bu, çox gülməli və dilentlərin istinad etdikləri nəzəriyyədir: “Müxalifət xalq ayağa qaldırmaq şansı malik deyilsə, hansı “ana müxalifət” və yaxud da “əsl müxalifət”dən danışmaq olar? Bu “badbaxtlar” anlamırlar ki, bu gün hər hansı partiya sədri öz ətrafında 5-10 nəfərin o biri partiya sədrindən artıq olmasından qürrelənməməli, “ana müxalifətçilik” yarı aparılmamalıdır. Çünki hər şey bir kənara, heç olmasa, uğursuzluqlardan nəticə çıxarmalıdır”.

Sərdar Cəlaloğlu: “Azərbaycanda “ana müxalifət” küçə müxalifəti səviyyəsindədir”

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu sözügedən məsələyə aydınlıq gətirərək, bəzi səbəblərə görə, “ana müxalifət” termininin artıq gündəmdən çıxdığını söyləyib: ““Ana müxalifət” adına iddialı olanlar güclü olmalı və xalq tərəfindən dəstəklənməlidirlər. Müxalifət düşərgəsində sürünənlər var. Bu gün müxalifət düşərgəsində sosial dayaqlara malik nə elə bir partiya var, nə də “ana müxalifət” deyilən anlayış. Azərbaycan reallığında “ana müxalifət” bu günə qədər küçə müxalifəti səviyyəsində qalır. Belə müxalifət düşərgəsində olan partiyalar hansı əsasla “əsl müxalifət” iddiasına düşürlər? Yaxşı olar ki, oturduqları yerdə oturub, şükür etsinlər”.

Sahib Kərimli: “Əli Kərimli, İsa Qəmbər və Arif Hacılı kimilər siyasətdən birdəfəlik getməlidirlər”

AXCP sədri Əli Kərimlinin sabiq müşaviri Sahib Kərimli facebook profilində ənənəvi müxalifət liderlərini siyasətdən getməyə çağırıb: “Başda Əli Kərimli olmaqla, iddialı müxalifət liderləri siyasi postlarından getməlidirlər. Bir də saxtakarın və satqının birinin “liderlik” iddiası axmaqlıqdır. Söyüşlə, satqıncılıqla rəhbərlik etdiyiniz partiyada sədr kimi qəbul edilmədiyiniz halda, utanmadan hansı “əsl müxalifət” uğrunda çəkişirsiniz? Axmaqlıq etməyin, tərkin edin siyasət meydanını!”

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Son vaxtlar mediada “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsənlinin qurumdan uzaqlaşdırılacağı ilə bağlı məlumatlar yayılmaqdadır. Bu xəbərdən səksekəli olan C.Həsənlili hələ də anlamır ki, Əli Kərimli elə bir şeytan cildinə girmiş iblisdir ki... Bu yerdə Nikolay Karamzindən bir misal çəkməli olacam. Belə ki, N.Karamzin əsrlər əvvəl “Rusiyanın iki əsas bəlası - yollar və ağılsızlardır” deyəndə, onun söylədikləri rus ədəbiyyatında sentimentalizm cərəyanının ən böyük nümayəndəsinin şikayəti tək anlaşılmışdı. Halbuki çox-çox sonralar “Rusiyanın Sterni” adlandırılacaq bu şəxs ölkəsinin mərzələrini cərrah dəqiqliyi ilə demişdi. Biz də yazanda ki, Ə.Kərimli “Milli Şura”-nı əlinə alacaq, C.Həsənliliyə də bir tək vuracaq, inanmırdı bu qoca professor. Nəticə göz qabağındadır. Yəne də, C.Həsənlili sosial şəbəkə və media vasitəsilə bu kimi xəbərlərin yalan olduğunu bildirərək, “Milli Şura”dan istefa verməyəcəyini, hətta bundan sonra uzun müddət sədrlik postunda qalacağını iddia edir.

Cəmil Həsənlili istefa verəcəkmiki?

AXCP sədri “Milli Şura” rəhbərini kənarlaşdırmaq üçün qəti qərara gəlib

Kim kimə “dosvidaniya” deyəcək...

Ancaq Ə.Kərimli öz fikrindən çəkinmədiyini C.Həsənliliyə boşboğazlıqla məşğul olduğunu bildirir. Xüsusilə də, son günlər “REAL” sədri İlqar Məmmədova dəstəkçi olması AXCP sədrinin səbr kasasını daşdırıb və onu, necə deyirlər, tənqidi götürüb. Nəticədə, AXCP sədri C.Həsənliliyə istefa məsələsi barədə düşünməyə başlayıb. Bizə yaxın mənbənin verdiyi məlumata görə, Ə.Kərimli əvvəllər də bu kimi qərar ver-

mək istəyərdi, lakin sonradan tərəddüd edirdi. Ancaq bu dəfə həmin qərarını 100% verəcəyi bəllidir. Bir məqamı da vurğulamaq lazımdır ki, Ə.Kərimli sosial şəbəkələrdə, açıq-aydın “Milli Şura”-nı C.Həsənliliyə həvalə etmək fikrində olmadığını bildirir və qeyd edir ki, indi hər şey başqa cürdür. Bu qərar əvvəllər ehtimal olsa da, hazırda reallığa daha yaxın görünən faktor kimi qiymətləndirilə bilər. Yeri gəlmişkən, daha bir faktı xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, C.Həsənlili-Ə.Kərimli qarşıdurması birinci

dəfə baş vermir. Vaxtilə AXCP-dən istefa vermiş Həsənlili bunu Kərimlinin xəyanətlərinə görə etdiyini bəyan etmişdi. İndi də eyni halın yaşanması şübhə doğurmur. C.Həsənlili anlayır ki, Ə.Kərimli özünün cəsarət edib bilmədiyini ən pis işlərin hamısını ona gördürüb, bütün oyunlarında ondan maksimum şəkildə yararlanıb. Bu gün isə C.Həsənlili amili Ə.Kərimlini qane etmir. Ona görə də, getməyinin vaxtı çatıb. Əli Kərimlinin Cəmil Həsənlili üçün “davay, dosvidaniya” meyxanasının sifarişi artıq verilib. Bu gediş baş tutduqdan sonra isə, hadisələrin hansı istiqamətdə cərəyan edəcəyini zaman göstərəcək.

Beləliklə, Ə.Kərimlinin planlarının dəyişdiyini görmək mümkündür. O, C.Həsənlilidən uzaqlaşaraq, “Milli Şura”-nın da sədrliyini əlinə keçirmək məqsədini güdür. Ancaq o, buna nail ola biləcəkmiki? Zaman göstərir ki, Kərimlinin bu cəhdləri də boş çıxacaq. Hətta C.Həsənlilidən yaxasını qurtarsa belə...

RƏFIQƏ

XIX əsrdə yetişmiş görkəmli Azərbaycan ziyalı F.B.Köçərli özünün "Həqiqi gözəllik və hərəkətsiz nisfimiz" əsərində Azərbaycan qadınlarının hüquqlarını müdafiə edərək yazmışdır: "Bilmək gərəkdir ki, ünas əhlinin elm və mərifətsizlikləri ucundan bu qədər daldə qalmaqları, bu qədər biixtiyar, avam və sadədil olmaqları, məhz bir özlərinə və kişilərinə zərər yetirmir. Bəlkə bunlardan da artıq onun ziyanı və sədəməsi övlada və körpə balalara toxunur.

Təəccüb etməli haldır, analıq və ana olmaqlıq ziyadə çətin və bununla belə, müqəddəs bir peşə sayıldığı halda, o çətin peşəni və müqəddəs vəzifəni layiqincə icra etməyə analar hazırlaşdırmaq fikrinə düşümlər. Bu məsələdə hamıdan artıq qəflətdə olan müsəlmanlardır. Dünənki uşağı, gəlin oynadan və ağzından hənuz sūd iyi gələn körpə bir qız balasını bu gün arvad edib, gəlin oynatmaq əvəzinə, balaya sūd və tərbiyə verməyə vadar və məcbur qılırlar. Nə böyük zülm və ədalətsizlik! Və nə böyük cəhəlat və divanəlik! Filhəqiqə, belə körpə, əti və sümüyü bərkiməmiş anadan vücuda gələn balalar cismən və əqlən nə qədər zəif, nəhif və mayasız gərəklər olsunlar. Övladın tərbiyəsi və təlimi ancaq o vədə qaydaya düşüb, təbii ola bilər ki, onların vücuduna səbəb olan ata və ana həddi-kamala yetişib, ağıl və fərasətdə, elm və bilikdə, ixtiyar və hüquqda biri-birinə müvafiq olalar, biri-birinə həqiqi mərifət və məhəbbət ilə bağlanmış olalar və hər ikisi təlim və tərbiyənin yolunu kamalınca anlayalar. Bu surətdə, demək olar ki, ər və arvad bir cismən, bir bədənin iki müvafiq hissələri və təbii parçalarıdır. Ancaq belə əqlən, əxlaqən və cismən yek-digərinə müvafiq və müsevə olan ər və arvadın əqdələri mübarək və müqəddəsdir və bunlardan törəyən övlad hüsn-tərbiyə almağa

təkliflərini anlamaq, qədr və qiymətlərini bilmək istəyirlər.

Qadınlığın əsas mahiyyətindən bəhs edən F.Köçərli yazır: "Doğrudan da, ana olmaq, körpə balaya döşdən sūd verib, onu bələməkdən və ona dayəlik etməkdən ibarət deyil. Analığın, necə ki, yuxarıda zikr olundu, başqa şərt-şrutları vardır ki, onları kamalınca dərk edib, yerinə yetirməyə elm və mərifət və anlaq lazımdır.

Və həmçinin, arvad olmaq yalnız bir bədən və cisim ilə kişiyə qulluq edib, cismani xahişlərini əmələ gətirmək deyil. Həqiqi arvad olmağın dəxi çox mühüm şərtləri vardır ki, onları bilməməkdən bizim yazıq arvadlarımız kişilərinin nəzərində belə xəzəlil olublar.

Elmsiz və cahilə ananın öz övladına nüfuzu o vaxta kimi ola bilər ki, onlar nabəliq tifi halındadırlar. Necə ki, onların ağıl və fəhmi yaxşı-yamana fərq verməkdə acizdir.

Amma zamaniki övlad böyüyüb təlim və tərbiyə alır və elm nuru ilə ağıl və zəkavətini işıqlandırır, onda anasının dünyadan bixəbər və sırf cahilə olduğunu bilib, bir yandan onun sadəliyinə təəccüb edir və bir yandan ona yazığı gəlir. Belə olan surətdə, mənəviyyat sarıdan onların yaxınlaşması mümkündür. Ananın sözüünü övlad, övladın dediyini ana başa düşməyib, xilqətən

bir bədənin iki şaqqası və müvafiq hissəsi olduqlarına görə, bunların arasında olan yekdillik, ülfət, məhəbbət və mənəvi qərabət gərəkdir heç bir kəsin məbəyində mülahizə olunmasına və lakin mətəəssüf müsəlmanlar arasında hər bir ailənin xoşbəxtliyinə səbəb olan bu iki hissə, yəni ər və arvad əksəriyyətdən biri-birinə müvafiq gəlmir. Nissənin biri, yəni ər, yəni ağıl və kamal və bilmək cəhətində öz mənəvi parçasından, yəni arvadından əla dərəcədə durduquna görə onunla ülfət və saziş edə bilmir.

Bu mənəni "Molla Nəsrəddin"-in 30-cu nömrəsində cənab Lağlağı "Hələl" ünvanında yazdığı məqalədə zarafatyana daha da açıq söyləyir, onu biz bir az pərdəli danışmağa məcburuq."

Qədim yunan filosoflarının ailə həyatına müraciət edən müəllif qeyd edir ki, Qədim Yunanıstanda hükəmə və filosoflar öz ailələrindən xəlvət qaçıb, getərə adlanan azad və bir növ əxlaqsız arvadlar məclisində ruhlarını şad və vaxtlarını xoş keçirirdilər, habelə, bu halda, bizim müsəlmanlar içində, xüsusən, elə və kamal təhsil edənlər arasında, çoxları elə və tərbiyəsiz müsəlman arvadlarına meyil və rəğbət göstərməyib, özləri üçün naməşru yol ilə ruslardan, nəmsələrdən və yəhudilərdən yoldaş və həmsər axtarırlar. Bizim anladığımız görə, özge sayaq da ola bilməz.

Firudin bəy Köçərli qadın hüquqları haqqında

müvəffəq ola bilər. Zira ki, ağıl və kamalı dürüst və canı salamat valideyn çalışacaqdır ki, övladları hər bir cəhətdən onların özündən əfzəl və ikmal olsun.

F.Köçərli Avropada qadınların hüquq və azadlıqları məsələsinə toxunaraq, qeyd edir ki, xeyli zamandır, Avropada və sair yerlərdə mədəniyyətli qövm və tayfalar arasında ünas tayfası öz hüquq və ixtiyarlarını axtarmaqdır. Bəzi məmləkətlərdə bunlar bir növ məramlarına nail və mətləblərinə vasil olmuş kimidirlər. Bunları təbrik etmək olar. Bu axır vaxtlarda islam aləminin bəzi niqat və guşələrində müsəlman arvadlarının içində bir növ cümbüş və hərəkət müşahidə olunur. Onlar tərəfdən gah da bir nazikanə tələbi-hürriyyət, hüquq və ixtiyarət sədəsi gəlir. Müsəlman xanımları da guya özlərinin fəna halda yaşamaqlarını düşünüb, qeyd-əsarətdən və bəndi-zillətdən azad olmaqlarına çarə və tədbir axtarmaq fikrinə düşürlər. Yavaş-yavaş özlərini tanımaq,

bu qədər yavuş iken biri-birinə yad olurlar. Bu halda, biçarə ana övladından şikayətçi olub, onların əmək itirməklərindən, haqq-naşünas olmaqlarından başlayır qonum-qonşuya giley etməyə. Bu hal həqiqətdə hər iki tərəf üçün ağır və ürkəyandırıcı bir haldır.

Bu halı rus ədiblərindən məşhur Turgenev "Atalar və oğullar" sərlövhesi ilə yazdığı bir romanında artıq məharətlə kəşf və bəyan edibdir.

Heyf ki, bizim əhli-qələmimiz belə mühüm mətləblərdən qafilidirlər. Ər ilə arvadın arasında olan əlaqəyə diqqət yetirək, görürük ki, bunların məbəyində təfəfüti-əql, fəhm və idrak daha da artıq dərəcədədir. Bu təfəfütdən nəşşət edən fənalıq və nifaq məişətimizi pozğun edib, dolanacağımızı nizam və qaydadən salır. Bu yolda o qədər faciələr və ürkəyandırıcı müsibətlər vüqə gəlir ki, onları dil ilə söyləmək və qələm ilə yazıb başa yetirmək olmaz. Ər və övret şərən və əqlən

Çünki kişini arvad özünə, məhz bir cismi və zahir camalı ilə bənd edə bilməz. Bunun üçün ağıl və kamal da lazımdır. Zahir gözəllik kişini ancaq əvvəl dəfələrdə özünə mayil və rəğib edir. Necə ki, kişi bir gözələ malik və sahib olmayıb, onun tələbindədir və bu halda, gözəllik nüfuzu artıq və hökmürevandır. Amma elə ki, kişi ona qalib gəldi və ona sahibləndi, onda zahir gözəllik mənadan düşür və bir az vaxtdan sonra əzəlki qədrü-qiymətini sahibinin nəzərində itirir. Bundan sonra kişini özünə bənd edən ağıl və kamal və sirətin gözəlliyidir. Və həqiqəti-əmrə insanı özünə bağlayan və həmişəlik aşiq edən camalı-zahir deyil, camalı-mənəvidir. Əsl gözəllik surətdə deyil, ağıl və kamalda, əxlaq və sirətdədir.

Bunu dürüst biləndən sonra arvadlarımızın ağıllının, əxlaqlarının və filcümlə mənəvi kamalatının tərbiyəsinə məşğul olmağı əvvəlincə vəzifələrimizdən gərəkdir hesab edək. Tərəqqi və təaləmi-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

oynayıb.

Bilavasitə, qadın problemlərinin tədqiqi zaman-zaman, hətta məlum sovet dövründə belə nə qədər aktual idisə, Azərbaycan müstəqillik qazanandan sonra yenə də elmdə öz prioritetliyini saxladı.

Mən diqqəti, bu səbəbdən də, Milli Elmlər Akademiyasında, məhz Fəlsəfə və Siyasi-Hüquqi Tədqiqatlar İnstitutunda aparılan işlərə yönəltmək istəyirəm.

Qeyd edim ki, Heydər Əliyev Cənablarının 1998-ci ilin yanvarında xüsusi Fərmanı ilə yaradılan Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin də ilk elmi praktik konfransı, məhz bizim institutda keçirilmişdir. Bu, respublikada, ilk dəfə olaraq, dövlət-hakimiyət, millət vəkillərinin də iştirak etdiyi "Gender: Qadın probleminin yeni mərhələsidir" adlı elmi-praktik konfrans idi. 1998-ci ilin fevralında keçirilən bu konfransda geniş və əhatəli şəkildə qadın hüquqları, Pekin Fəaliyyət Platformasından irəli gələn məsələlər, respublikamızda mövcud vəziyyətin təhlili müzakirə olundu. Onu da qeyd edim ki, artıq bu dövrdə institutda "Gender təşkilatları" qrupu fəaliyyət göstərirdi, sonradan isə bu qrup öz araşdırmalarını daha da genişləndirdiyi üçün qrup "Fəlsəfənin yeni istiqamətləri və gender tədqiqatları" adlı şöbəyə çevrildi."

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Oftalmoloq: Müasir texnologiyadan istifadə uşaqlarda görmə problemləri yaradır

Son vaxtlar görmə problemləri xeyli dərəcədə çoxalıb. Nəinki yaşlılar, gənclər, yeniyetmələr, hətta uşaqlar arasında da göz xəstəlikləri geniş yayılıb.

AZƏRTAC-a müsahibə verən Bakı Baş Səhiyyə İdarəsinin Baş Oftalmoloqu Sevda Bəşirova bu barədə

məlumat verib.

Oftalmoloq deyib: "Təəssüf ki, 9-15 yaşlı uşaqların təxminən 60 faizində görmə problemləri müşahidə olunur. Uşaqlar arasında miopiya xəstəliyi yayılıb. Bunu yaradan əsas səbəblərdən biri də erkən yaşda müasir texnologiyadan istifadədir. Əfsuslar olsun ki, çox vaxt valideyn öz rahatlığı üçün 2-3 yaşlı uşağın əlinə telefon verir ki, uşaq oynayıb başını qatsın. Azyaşlı da saatlarla həmin telefonla oynayır. Bu, o həddə gəlib çatır ki, artıq məktəbə gedəndə uşaqda göz zəifləməsi başlayır. Açıq havada, təbiət qoynunda olmaq əvəzinə uşaqlar daha çox kompüterin, planşetin, mobil telefonun ekranı qarşısında vaxt keçirir. Şübhəsiz ki, göz zəifliyində genetik faktorlar da az rol oynamır. Əgər valideynlər və ya onlardan biri eynək taxırsa, bu, onun övladına da keçir.

Alimlər sübut ediblər ki, kompüterdən gələn mavi işıq torlu qışada görmə zəifliyinə səbəb olan toksik maddə emələ gətirir. Monitor-dan gələn mikrodalğalar göz toxumasında istilik yaradır və bu da büllurda dəyişikliyə səbəb olur. Məsələn ondadır ki, nəinki uşaqlar, yaşlılar da günün əksər hissəsini televizor və kompüter qarşısında keçirirlər".

Həkim-oftalmoloq deyib: "Göz anatomik olaraq hərəkət üçün yaranıb və daim hər tərəfə hərəkət etməlidir. Göz yalnız uzağa baxanda dincəlir, yaxına baxanda isə əzələ yığılır və yüklənir. Göz uzun müddət kompüterə baxanda buynuz qışa quruyur və nəticədə bir sıra problemlər meydana çıxmağa başlayır. Kompüter arxasında işləyən adam mütləq hər 45 dəqiqədən bir fasilə verməlidir. Çünki bu müddət ərzində göz əzələləri yorulur. Fasilə zamanı göz əzələləri gimnastik hərəkətlər etməli, təxminən iki dəqiqə ərzində bütün istiqamətlərə-sağa və sola, yuxarı və aşağı, uzağa və yaxına baxmalıdır. Həmin hərəkətləri həm saat əqrəbi, həm də əksi istiqamətində etmək lazımdır. Fasilə zamanı su qəbul etmək də məsləhət görülür. C və A vitamini ilə zəngin məhsullar, xüsusilə sitrus meyvələrində olan vitaminlər göz üçün çox faydalıdır. Buraya həm də qırmızı və narıncı rəngdə olan meyvə-tərəvəzləri aid etmək olar".

Hazırda ən geniş yayılan göz xəstəliyi haqqında danışan həkim bunların katarakta və miopiya olduğunu bildirib: "Ümumiyyətlə, gözü gün işığından keyfiyyətli, kompüterdən antiblik eynəklər taxmaq qorumaq lazımdır ki, Günəşdən və kompüter işığından gələn şüalar tor qışanı yandırmınsın. Çünki 55 yaşdan sonra gözdə makulodistrofiya başlayır. Bu zaman qışanı qidalandıran damarlar quruyur və tor qışada olan sarı ləkə generasiyaya uğrayır. Monitor-dan gələn işıq həmin prosesi daha da sürətləndirir".

Təbrik edirik!

Bu gün Mələk Təmer-Blan qızının 4 yaşı tamam olur. Bu münasibətlə babası Çinqiz, nənəsi Mənzərə xanım balaca Mələyi təbrik edirlər, ona möhkəm can sağlığı, xoşbəxtlik və gözəl həyat arzulayırlar. Ad günün mübarək!

ELAN

20.03.2013-cü il tarixdə 1 sayılı "ASAN Xidmət" tərəfindən Nəbiyev Anar Cümşüd oğlunun adına verilmiş AC 021323 nömrəli sürücülük vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

3 noyabr

Bədii gimnastika üzrə 25-ci Bakı çempionatı start götürüb

Bakı Olimpiya İdman Kompleksində bədii gimnastika üzrə növbəti yerli yarış start götürüb. Bu dəfə zərif gimnastlar öz güclərini Bakı çempionu adı uğrunda mübarizədə sınaırlar. AZƏRTAC xəbər verir ki, sayca 25-ci olan çempionatda Ocaq Sport Klubu, Bakı Gimnastika Məktəbi, Respublika Kompleks İdman Məktəbi, Su İdman Sarayı, Ayılduz Klubu, Daxili İşlər Nazirliyinin İdman Cəmiyyəti, "Sərhədçi" Olimpiya İdman Mərkəzi və Zabrat İdman Klubunun yetirmələri iştirak edirlər.

İki gün davam edəcək turnirdə 100-dək gimnast çıxış edəcək. Yarışların ilk günü məhz balaca gimnastların çıxışları ilə əlamətdar olacaq. Belə ki, azyaşlı gimnastlar alətsiz, ip, halqa ilə öz proqramlarını təqdim edəcəklər və günün sonunda onlar fərdi çoxnövcülükdə öz aralarında qalibləri müəyyənləşdirəcəklər.

Növbəti yarış gününə isə yeniyetmələr start verəcəklər. Onlar da hakimlər qarşısına alətsiz, ip və halqa ilə çıxaraq, yüksək xal almaq üçün çalışacaqlar. Gənclər və böyük yaş kateqoriyasına bölünmüş gimnastlar isə halqa, top, güzlər və lent ilə proqramlarını icra edəcəklər. Beləliklə, turnirin sonunda bütün alətlər üzrə yekun xal əsasında fərdi çoxnövcülükdə fərqlənmiş gimnastlar fəxri kürsüyə yüksələcəklər.

"Milan" "Barselona"nın futbolçusuna "elçi düşüb"

İtaliyanın "Milan" klubu İspaniyanın "Barselona" komandasının yarımmüdafiəçisi Denis Suarezı heyətinə qatmaq istəyir. "Football Espana" nəşri xəbər verir ki, 24 yaşlı İspaniyalı "Milan" klubu mövsümün əvvəlində transfer etmək istəsə də, kataloniyalılar futbolçunu komandada saxlamağa qərar veriblər. Transferlə "rossoneri"lərin yeni direktor vəzifəsinə təyin olunmuş klubun sabiq oyunçusu Leonardo məşğul olur. Leonardo orda xətti gücləndirmək məqsədi ilə İngiltərənin "Çelsi" klubunun oyunçusu Fabreğasin da transferi üzərində çalışır.

Qeyd edək ki, D.Suarez cari mövsüm "Barselona"nın heyətində yalnız bir oyunda meydana çıxıb.

Karateçilərimiz Ukraynada 6 medal qazanıblar

Ukraynanın Xarkov şəhərində karate üzrə beynəlxalq turnir keçirilib. Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin (BŞGİBİ) AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Baş İdarənin dəstəyi ilə ezamiyyə edilən karateçilərimiz beynəlxalq turnirdə uğurla çıxış ediblər.

Turnirdə Hüseyin Hüseyinzadə (70 kq), Hüseyin Məmmədli (57 kq), Murad Məlikov (52 kq) qızıl, Ruslan Qafarlı (57 kq), Sahilxan Şahmərđanov (42 kq) və Demid İmanov (30 kq) bürünc medal qazanıblar.

"Arsenal" "Qarabağ" azarkeşləri üçün biletleri satışa çıxardı

"Arsenal" Avropa Liqasının 4-cü turunda "Qarabağ"la keçiriləcək oyunun Ağdam təmsilçisinin azarkeşləri üçün nəzərdə tutulan biletlerini satışa çıxarıb. Qol.az-ın məlumatına görə, ayrılan 500 bilet iki kateqoriyaya bölünüb. 45 bilet 56 manatdan, 450 bilet isə 39 manatdan satılır. Biletləri iticket.az saytıdan əldə etmək mümkündür. Qeyd edək ki, "Arsenal" - "Qarabağ" matçı dekabrın 13-də Londonda "Emireyts" stadionunda keçiriləcək. Bakıdakı ilk oyunda "Arsenal" 3:0 hesablı qələbə qazanıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir. "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500